

KOMUNA E SKËNDERAJT

**Strategjia e Zhvillimit Ekonomik
2024 - 2028**

Përgatitja e këtij dokumenti është bërë nga Nexia KS në partneritet dhe financuar nga Komuna e Skenderajt

Autoriteti Kontraktues: Komuna e Skenderajt

Hartoi: Nexia KS

Kontribuesit:

Fadil Nura

Kryetar i Komunës së Skenderajt

Besarta Meha

Drejtorja për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm

Ismet Aliu

Drejtorja për Buxhet dhe Financa

Rrezarta Hasani Ibrahim

Drejtorja për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale

Alban Berisha

Drejtorja për Kulturë Rini dhe Sport

Hamit Geci

Drejtorja për Administratë

Kastriot Duraku

Drejtorja për Arsim

Driton Mulaj

Drejtorja për Urbanizëm dhe Mbrojtje të Ambientit

Bexhet Maliqi

Drejtorja për Bujqësi Pylltari dhe Zhvillim Rural

Alban Shala

Drejtorja për Shërbime Publike

Valon Haliti

Drejtorja e Inspektoratit Komunal

Blerta Dobra Geci

Drejtorja për Gjeodezi Kadastër dhe Pronë

Haxhi Bejta

Drejtorja e Prokurimit Publik

Përmbajtja

Përmbledhje Ekzekutive.....	4
Fjala e Kryetarit	8
Hyrje	10
Qëllimi i Strategjisë Zhvillimore	15
Përfshirja dhe Konsultimi me Palët e Interesit.....	17
Fokusi i Strategjisë Zhvillimore 2024-2028.....	18
Strategjia e Zhvillimit Ekonomik.....	19
Strategjia e Zhvillimit të Edukimit dhe Aftësive	23
Strategjia e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale.....	28
Strategjia e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	31
Strategjia e Zhvillimit të Kulturës, Rinise dhe Sportit	34
Strategjia e Avancimit të Shërbimeve Elektronike në Administratën Publike.....	36
Strategjia e Avancimit të Shërbimeve Publike	37
Strategjia e Zhvillimit Urbanistik	38
Strategjia e Dixhitalizimit të Kadastrit.....	40
Konkluzioni dhe Implementimi	42
Udhërrëfyesi për Zbatimin e Strategjisë.....	44
Aneks 1 – Projektet e Zhvillimit Ekonomik Lokal të Komunës së Skënderajt 2024-2028	45

Përmbledhje Ekzekutive

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik për Komunën e Skenderajt është një plan ambicioz dhe i shumëanshëm që synon stimulimin e rritjes së qëndrueshme ekonomike, nxitjen e inovacionit dhe sipërmarrjes, rritjen e mirëqenies së përgjithshme të qytetarëve dhe ruajtjen e trashëgimisë së pasur kulturore të rajonit. E zhvilluar përmes një qasjeje bashkëpunuese që përfshinë departamente të ndryshme komunale, për mirëqenien e gjithë qytetarëve të Skenderajt.

I. Diversifikimi i Zhvillimit Ekonomik

Komuna e Skenderajt është e percaktuar që përveq granteve qeveritare, të hulumtoi për mundësi të reja të financimit, përmes krijimit të kushteve për investitor të mundshëm dhe perkrahje të vazhdueshme të bizneseve lokale. Prandaj, strategjia fokusohet në disa aspekte kryesore:

Rritja e shërbimeve komunale: Zgjerimi i shërbimeve komunale, menaxhimi i mbeturinave dhe parkingjeve komunale, ofron një mundësi për të gjeneruar të ardhura shtesë duke përmirësuar njëkohësisht cilësinë e jetës për banorët.

Zhvillimi i Biznesit Lokal: Strategjia mbështet bizneset lokale duke ofruar stimuj dhe udhëzime për rritje, duke i ndihmuar ata të bëhen shtytës të zhvillimit ekonomik.

II. Zhvillimi i Turizmit

Komuna e Skenderajt krenohet me një trashëgimi të pasur kulturore dhe bukuri natyrore, duke e bërë atë një destinacion tërheqës për turistët. Megjithatë, për të përfituar plotësisht nga ky potencial, janë përshkruar iniciativat strategjike të mëposhtme:

Zhvillimi i Strategjisë së Turizmit: Do të zhvillohet një strategji e përshtatur e turizmit, duke u fokusuar në menaxhimin dhe promovimin e destinacionit. Grupet e interesit nga sektori publik dhe privat do të angazhohen për të siguruar suksesin e kësaj strategjie.

Promovimi i Vendeve Historike: Historia e pasur kulturore e Skenderajt, duke përfshirë Kompleksin Memorial "Adem Jashari", do të promovohet në mënyrë aktive. Kjo do të përfshijë rritjen e sinjalistikës, publikimin e guidave turistike dhe krijimin e paketave turistike të trashëgimisë.

Turizmi malor: Terreni malor i Komunës ofron potencial të madh për aventurë dhe eko-turizëm. Një sërë investimesh, duke përfshirë shtigje ecjeje, akomodime dhe aktivitete rekreative, janë planifikuar për të shfrytëzuar këtë potencial.

III. Angazhimi i të rinjve dhe sipërmarrja

Një sfidë kryesore me të cilën përballlet Komuna është migrimi i të rinjve të saj drejt qyteteve më të mëdha. Kjo strategji synon të luftojë këtë prirje duke u fokusuar në angazhimin dhe sipërmarrjen e të rinjve:

Këshillimi/Orientimi në karrierë: Komuna do të investojë në shërbimet e këshillimit për karrierë në bashkëpunim me donatorë ndërkombëtarë për të ndihmuar qytetarët e rinj të Skenderajt të marrin vendime të informuara për të ardhmen e tyre.

Profilat profesionale: Për të rritur mundësitë e vetëpunësimit dhe aftësitë praktike, strategjia rekomandon futjen e profileve të reja profesionale në sistemin arsimor bazuar në kërkesën e tregut.

Zhvillimi i Bizneseve: Do të përkrahet zhvillimi i më tejshëm i zonës industriale dhe parkut të biznesit për të mbështetur ndërmarrësit vendas dhe për të ofruar një mjedis të favorshëm për rritjen e tyre. Kjo strategji përmes iniciativave të ngjashme synon të orientojë sektorin privat në përgjithësi për veprimtaritë afatgjatë dhe të qëndrueshme si bartës i zhvillimit, bazuar në nevojat e qytetarëve.

IV. Bujqësia dhe Zhvillimi Rural

Tërheqja e investimeve është thelbësore për rritjen ekonomike. Komuna planifikon të ofrojë kushte tërheqëse për investitorët dhe të fokusohet në iniciativat e mëposhtme:

Stimujt/Mbështetja e investitorëve: Komuna do të ofrojë stimuj dhe mbështesë investitorët potencial, duke përfshirë përdorimin e shkollave të braktisura si qendra përpunimi dhe krijimin e kapaciteteve përpunuese dhe prodhuese për fermerët vendas.

Mjetet e punës dhe qasja në burime ujore: Pajisja e fermerëve me mjetet dhe burimet e nevojshme ujore për të përmirësuar produktivitetin bujqësor është një aktivitet strategjik për të rritur prodhimin dhe kultivimin e tyre.

V. Shëndeti dhe Mirëqenia Sociale

Komuna synon të rrisë shërbimet e kujdesit shëndetësor dhe mirëqenien sociale:

Zhvillimi i fuqisë punëtore mjekësore: Adresimi i mungesës së mjekëve, veçanërisht mjekëve të familjes dhe gjinekologëve, do të jetë prioritet. Studentët e mjekësisë do t'u ofrohen bursa dhe mundësi punësimi.

Barna dhe teknologjia thelbësore: Investimet në Barna thelbësore dhe teknologjinë mjekësore kritike, si skanerët CT, janë thelbësore.

Dixhitalizimi i infrastrukturës: Dixhitalizimi i infrastrukturës së kujdesit shëndetësor do të përmirësojë komunikimin dhe efikasitetin në të gjithë sistemin, duke përfutur si ofruesit e kujdesit shëndetësor ashtu edhe pacientët.

Qendra e Kujdesit të Qytetit: Krijimi i një qendre të kujdesit të qytetit do të lehtësojë barrën e spitalit të urgjencës.

Shërbimet e Kujdesit Rural: Zgjerimi i partneritetit me ofruesit e jashtëm për shërbimet e kujdesit në shtëpi në zonat rurale, veçanërisht për gratë shtatzëna dhe të moshuarit, është një prioritet.

Infrastruktura dhe Strehimi Social: Komuna planifikon të rinovojë institucionet shëndetësore, duke rinovuar dhe përmirësuar kështu cilësinë e tyre.

VI. Zhvillimi i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve

Pasurimi kulturor, angazhimi i të rinjve dhe zhvillimi i sportit janë aspekte kryesore të strategjisë:

Zhvillimi kulturor: Komuna do të investojë në qendrat kulturore rurale, do të promovojë vendet e trashëgimisë kulturore dhe ngjarjet dhe festivalet e mëtejshme kulturore.

Tërheqja e të rinjve: Për të tërhequr dhe angazhuar të rinjtë, strategjia rekomandon investimin në një muze dhe kinema të qytetit, rritjen e aktiviteteve kulturore dhe sportive dhe përmirësimin e infrastrukturës sportive, duke përfshirë ndërtimin e një stadiumi të ri futbollit të qytetit.

VII. Administrata

Efikasiteti, transparenca dhe shërbimet publike cilësore janë në thelb të kësaj strategjie:

Efikasiteti Administrativ dhe Transparenca: Komuna do të fokusohet në dixhitalizim, gjegjësisht një sistem të pajisjeve elektronike informuese për të përmirësuar transparencën.

Iniciativat për përmirësimin e shërbimit: Për t'i shërbyer komunitetit në mënyrë më efektive, strategjia sugjeron zgjerimin e orarit të punës gjatë sezoneve me kërkesa të larta për shërbime.

VIII. Shërbimet Publike

Zgjerimi i Shërbimeve të Ekonatyra: Ekonatyra, një ndërmarrje publike lokale në pronësi të komunës, përgjegjëse për mirëmbajtjen e hapësirave të objekteve komunale si dhe disa shërbime tjera publike; Ekonatyra, do të shohë një zgjerim të shërbimeve për të përfshirë menaxhimin e mbeturinave dhe shërbime tjera të ngjashme me interes për qytetarin.

Mirëmbajtja e infrastrukturës: Komuna është e përkushtuar në mirëmbajtjen e hapësirave publike dhe asetëve komunale. Përmirësimet dhe rinovimet e rregullta infrastrukturës dhe objekteve do të sigurojnë ambiente me cilësi të lartë.

Ndriçimi publik: Zgjerimi i mbulueshmërisë së ndriçimit publik do të përmirësojë sigurinë dhe aksesin në të gjithë komunën.

VIII. Planifikimi Urban dhe Mbrojtja e Mjedisit

Planifikimi urban, zhvillimi i infrastrukturës dhe mbrojtja e mjedisit luajnë një rol vendimtar në zhvillimin e përgjithshëm të Komunës së Skenderajt:

Zhvillimi i Infrastrukturës Publike: Investimet kapitale në infrastrukturën publike, duke përfshirë ujë, infrastrukturën rrugore dhe sistemet e kanalizimeve, do të shtrihen në fshatra për të përmirësuar cilësinë e përgjithshme të jetës dhe për të nxitur zhvillimin rural.

Qasja në ujë: Komuna do të ketë prioritet zbatimin e projektit të Digës së Brusit për të siguruar furnizim të qëndrueshëm dhe adekuat me ujë për banorët.

Zhvillimi i Planit të Zonimit: Do të bëhet rishikimi i hartës zonale në përputhje me dispozitat ligjore dhe procedurat e përcaktuara me qëllim të inkurajimit të zhvillimit ekonomik dhe për të nxitur zhvillimin e infrastrukturës publike.

IX. Gjeodezia dhe Dixhitalizimi i Kadastrës

Dixhitalizimi i parcelave të tokës nga sistemi tekstual në sistemin e ri grafik është fokusi i vetëm i Drejtorisë së Gjeodezisë dhe Kadastrës. Kjo nismë do të bëhet në koordinim të plotë me nivelin qendror si dhe do të kërkojë investime të konsiderueshme dhe mbështetje nga donatorët. Zbatimi i suksesshëm i saj do të rrisë ndjeshëm efikasitetin në shërbimet përkatëse.

X. Implementimi i Strategjisë

Si përfundim, Strategjia e Zhvillimit Ekonomik të Komunës së Skenderajt është një qasje e gjithanshme dhe largpamëse për të adresuar sfidat dhe mundësitë unike me të cilat ballafaqohet komuna. Duke diversifikuar bazën ekonomike, duke promovuar turizmin, duke angazhuar rininë,

duke përmirësuar administratën dhe shërbimet publike dhe avancimin në zhvillimin kulturor dhe sportiv, Komuna e Skenderajt është e gatshme për një të ardhme të begatë.

Udhërrëfyti për Zbatimin e Strategjisë: Strategjia do të zbatohet përmes një sërë projektsh, nismash dhe partneriteteve. Një udhërrëfyti i detajuar do të prezantoj orarin dhe pikat kryesore, duke mundur një qasje të strukturuar ndaj ekzekutimit të strategjisë.

Rolet dhe përgjegjësitë: Rolet dhe përgjegjësitë e përcaktuara qartë do t'u ndahen departamenteve dhe palëve të ndryshme komunale për të siguruar zbatim efikas.

Korniza e Monitorimit dhe Vlerësimit: Suksesi i strategjisë do të monitorohet dhe vlerësohet vazhdimisht përmes treguesve kyç të performancës dhe mekanizmave të reagimit. Kjo siguron që mund të bëhen rregullime sipas nevojës për të arritur objektivat e përcaktuara.

Komuna e Skenderajt është e përkushtuar për mirëqenien e qytetarëve të saj dhe rritjen e komunitetit. Strategjia e Zhvillimit Ekonomik përfaqëson vizionin dhe përkushtimin kolektiv të komunës për të arritur një të ardhme të lulëzuar dhe të begatë për të gjithë banorët e saj. Nëpërmjet zbatimit me zell të kësaj strategjie, Komuna e Skenderajt synon të nxisë një mjedis ku lulëzojnë mundësitë ekonomike, trashëgimia kulturore dhe mirëqenia sociale. Me një theks të veçantë në transparencën, bashkëpunimin dhe inovacionin, Komuna e Skenderajt është e vendosur të shfrytëzojë potencialin e saj të plotë dhe të ofrojë një cilësi më të mirë të jetës për të gjithë qytetarët e saj.

DRAFT

Fjala e Kryetarit

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik për periudhën 2024-2028 në komunën e Skenderajt është një nga dokumentet më të rëndësishme lokale dhe është hap i rëndësishëm për të ardhmen tonë ekonomike dhe zhvillimore, përmes së cilës synojmë të orientojemi drejt një periudhe të re të prosperitetit dhe zhvillimit të qëndrueshëm, me fokus në zhvillimin ekonomik lokal, arsim, shëndetësi, administratë, kulturë, rini dhe sport.

Në këto kohë kur sfidat janë të shumta, jemi të vendosur të punojmë më përkushtim rreth vizionit tonë për zhvillimin e Skenderajt. Kjo strategji e zhvillimit ekonomik lokal ka si synim përmirësimin e kushteve ekonomike në komunitetin tonë, rritjen e numrit të vendeve të punës, rritjen e cilësisë së përgjithshme të arsimit, ofrimin e shërbimeve shëndetësore moderne, avancimin e sektorëve kyç të zhvillimit ekonomik lokal dhe fokusin për krijimin e një administrate publike moderne dhe efikase.

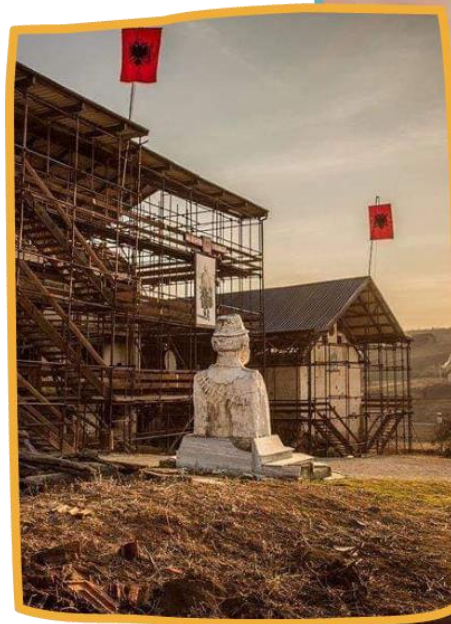
Në këtë rrugëtim, kemi përqendruar vëmendjen në disa dimensione thelbësore siç janë, investimet në infrastrukturë dhe teknologji për të siguruar një mjedis të përshtatshëm për zhvillimin e bizneseve dhe nxitjen e inovacionit por dhe përmirësimin e arsimit dhe trajnimit profesional për të garantuar një fuqi punëtore të kualifikuar dhe konkurruese në tregun e punës.

Strategjia jonë përfshinë një orientim të qartë për trajtimin e sfidave sociale dhe mjedisore, duke pasur parasysh të drejtat dhe nevojat e të gjithë qytetarëve tanë. Përmes kësaj strategjie synojmë të krijojmë një klimë të përshtatshme për investime dhe inovacion, duke inkurajuar një zhvillim të qëndrueshëm dhe të përballueshëm me nevojat e brendshme dhe të jashtme.

Strategjia për zhvillim ekonomik lokal ka në fokus gjithashtu edhe përmirësimin e infrastrukturës, krijimin e mundësive për trajnim dhe aftësim të fuqisë punëtore, si dhe mbështetjen e bizneseve dhe investimeve të brendshme dhe atyre të huaja. Përmes saj, krijohet një hapësirë edhe më e madhe për bizneset dhe rrjedhimisht rritjen e mirëqenies së përgjithshme. Kjo strategji zhvillimore pa dilemë do të kontribuojë në rritjen ekonomike të qëndrueshme, duke krijuar një mjedis të përshtatshëm për bizneset duke garantuar një stabilitet por dhe zhvillim të përgjithshëm në komunën e Skenderajt.

Vizioni dhe Misioni

Misioni ynë është që përmes shërbimeve sa më kualitative maksimalisht dhe në mënyrë sa më efektive t'i plotësojmë nevojat që presin qytetarët e Skenderajt dhe të gjithë atyre të cilët janë drejtuar komunës së Skenderajt, para se gjithash t'i plotësojmë të gjitha kërkesat ligjore dhe të tjera të gjitha palëve të interesuara.

Vizioni ynë është që të jemi komuna e cila punon në pikëpamje kualitative të jetës së qytetarëve tonë, zhvillimin e ekonomisë dhe punësimin, sigurinë e qytetarëve, sigurimi i infrastrukturës.

Hyrje

Komuna e Skenderajt zë vend qendror në regjionin e Drenicës, shtrihet në një sipërfaqe prej 378 km². Në veri kufizohet me Komunën e Mitrovicës, në lindje me Vushtrrinë, në jugperëndim me Drenasin (Glllogocin) dhe Klinën, ndërsa në perëndim me Burimin (Istogun).

Komuna e Skenderajt si pozicion gjeografik gjendet në qendër të Kosovës, 50 km në veriperëndim të kryeqytetit të Kosovës Prishtinës. Skenderajt si komunë është i përshirë në regjionin e Mitrovicës dhe është 20 km në juglindje të këtij qyteti.

Komuna e Skenderajt është në qendër të Kosovës dhe kufizohet me këto komuna të Kosovës: Në Veri me Mitrovicën, Veriperëndim me Burimin (Istogun), Perëndim me Klinën, Juglindje me Drenasin dhe në Verilindje me Vushtrrinë.

Kjo komunë është e njohur që në antikitet. Runiku, lokalitet ky i neolitit të hershëm dhe të ri, kalaja antike mesjetare e Syrganës dhe fortifikata 'Qyteti i madh' në Tushillë, lokaliteti "varreza e vjetër" në Açarevë etj, dëshmojnë për civilizimin e hershëm të kësaj zone të shtrirë në qendër të Drenicës.

Ndërsa një sërë gjurmësh të kishave, ndër to edhe të asaj paleokristiane në Izbicë, apo atyre të tjerave në Runik, Leçinë, Rezallë etj., së bashku me monumente të tjera të shumëta arkeologjike flasin për kontinuitetin iliroarbëror dhe vazhdimin e mbetjes së kësaj zone si pikë e banueshme me histori, kulturë e traditë edhe përgjatë shekujve në vazhdim.

Territori i Komunës së Skenderajt ka konfiguracion kodrinoro-malorë me lartësi mbidetare mesatare prej 500-700m, kurse pikën më të lartë e paraqet maja e Qyqavicës me lartësi 1,117 m; Ka reliev të butë, përshkohet me lugina lumenjsh të vegjël, kryesisht dominon klimë e mesme kontinentale.

Regjistrimi i vitit 2011¹ tregoi se komuna e Skenderajt kishte një popullsi prej **50,858 banorëve** prej të cilëve 50.685 (99.66%) u deklaruan shqiptarë, 50 si serbë, 42 si boshnjakë, dhjetë si Ashkali dhe shtatë si pjesëtarë të kombësive të tjera.

Në strukturën e popullsisë kryesisht dominon mosha e re me një përbërje: 47 % deri në moshën 20 vjeçare, 48 % nga 20-60 vjeçe, ndërsa vetëm 5 % të moshuar mbi 60 vjeçe. Shtimi natyrorë ka një shkallë të lartë, mbi 28 promila me një shkallë të ulët të vdekshmërisë rreth 5 promila².

Dendësia e popullsisë në zonën urbane është të 1421.9 banorë për km², ndërsa në zonat rurale është 119.66 banorë km² për pothuaj se e njëjtë me nivelin e Kosovës - 177.4 banorë për km². Për më tepër, sipas regjistrimit të fundit të popullsisë komuna e Skënderajit ka 7.731 ekonomi familjare, ka 10620 njësi banesore, me madhësinë mesatare të familjes prej 4.8 persona.

Komuna e Skenderajt, përkundër luftës dhe faktorëve të tjerë socio-ekonomik që përcaktojnë lëvizjet e popullsisë ka mbetur pothuajse me numër të njëjtë të banorëve rezidentë.

¹ Agjencia e Statistikave të Kosovës – Regjistrimi i Popullësisë 2011 - <https://ask.rks-gov.net/>

² Komuna e Skenderajt - <https://kk.rks-gov.net/skenderaj/qyteti/pozita-gjeografike/>

Karakteristikat gjeologjike

Sipas shënimeve të mëhershme që janë shfrytëzuar për plane Urbanistike dhe të shënimeve tjera hulumtuese, toka e Komunës nga aspekti gjeologjik është e ndryshueshme ku mbizotërojnë argjilat laporike me thëngjill, me rërë dhe zhavorr-pont, dhe në disa vendbanime toka është gëlqerore dhe humusore.

Karakteristikat Morfologjike

Komuna e Skenderajt gjendet në zonën ku lartësia mbidetare sillet prej 500 dhe 700 m. Me këtë lartësi ajo gjerësisht është e hapur nga jugu në drejtim të Drenasit dhe Fushës së Drenicës, me një hyrje në verilindje kah Mitrovica dhe në jugperëndim kah Klina, nga Rrafshi i Dukagjinit. Në lindje të Skenderajt, ngritët terreni nga malet e Qyqavicës në një lartësi prej 1.091 m, ndërsa në veriperëndim me 1.117 m lartësi dhe me male të thata 1.750 m lartësi. Në përgjithësi nga aspekti gjeomorfologjik mund të cekim se terreni i Komunës me vendbanime është i përshtatshëm dhe nuk paraqet ndonjë faktor kufizues që do të pengonte shtrirjen e mëtejshme topografike.

Karakteristikat klimatike

Në komunën e Skenderajt si makroklimë mbizotëron klima kontinentale me verëra të nxehta dhe me dimëra shumë të ashpër dhe të ftohët. Meqenëse komuna ka një terren kodrinor – malor rrjedhimisht ka edhe mikroklima të caktuara në pjesë të caktuara të territorit të saj, por në mungesë të një stacioni meteorologjik nuk ka të dhëna të sakta. Erërat dominante në Skenderaj kanë drejtimin e veriperëndimit. Erërat verore dhe pranverore fryjnë nga jugu. Në komunë gjatë vitit të reshurat mesatare janë 604,8 mm. Lagështia relative mesatare vjetore e ajrit është 71.4%.

Karakteristikat hidrografike

Terreni në të cilin është komuna e Skenderajt i takojnë slivit të Detit Adriatik. Në lindje të komunës rrjedh lumi Klina, rrjedha e majtë e Drinit të Bardhë. Në lindje dhe juglindje rrjedhin lumenjtë Sitnica dhe Drenica. Lumi "Klina" buron në fshatin Kuqicë dhe përshkon territorin në aksin veri jug dhe kalon nëpër tërë territorin e Komunës si dhe në qendrën e qytetit të Skenderajt me një rrjedhë të ngadalshme, me një thellësi mesatare dhe një gjatësi prej 40 km. Gjithashtu nëpër territorin e komunës ka edhe një numër të madh përroskash të cilat në tërësi derdhen në lumin "Klina". Rrjedhat e lumenjve nuk i rrezikojnë vendbanimet sepse ato deri më tani nuk kanë dalur nga shtrati i tyre. Në territorin e Komunës së Skenderajt nuk ekziston asnjë liqen, as natyrorë por as edhe artificial përpos disa rezervateve të ujit të cilët edhe ata janë në numër të vogël.

Karakteristikat pedologjike

Komuna e Skenderajt shtrihet në terrenin me përbërje të llojllojshme pedologjike. Në bazë të shënimeve nga Plani Urbanistik i vitit 1974 shihet se territori i ngushtë i qendrës së qytetit ka një përbërje ranore, me prezencën e karbonateve, Aluvininë, ndërsa në pjesët tjera të terrenit të komunës përbërja e tokës është humusore dhe smonicë. Kualiteti i tokës variron nga toka e klasit të parë deri te toka e klasit të V-stë.

Kategoritë e tokës

Sipas shënimeve katastrale dhe studimeve të mëhershme toka e komunës përfshihet në kategoritë I deri në VI si dhe tokën e pa kategorizuar jopjellore (tokë shterpë) Një pjesë shumë e vogël me afro 10 % të sipërfaqes së gjithmbarshme bënë pjesë në kategorinë e II-të dhe të I-rë, ndërsa pjesa dërmuese bënë pjesë në kategorinë e V dhe të VI.

Gjendja Socio-Ekonomike dhe Bujqësore

Por, përkundër faktit se mosha e re është bindshëm dominante, paradoksalit është pikërisht kjo komunë ajo e cila hynë në grupin e komunave më të pazhvilluara në Kosovë, duke regjistruar një pjesë të konsiderueshme të popullsisë si të papunë.

Por, një shifër tjetër flet për krejt diçka tjetër. Në zyrën për punësim janë regjistruar 20,000 punëkërkues, që d.m.th. ekziston vullneti i këtyre të rinjve që të punojnë e zhvillojnë aktivitetin e tyre në vendlindjen e tyre. Prej kësaj shifre, mbi 65% janë femra, gjë që po ashtu flet për një emancipim shoqëror që thyen klishet e paragjykimet dominuese për këtë territor. Por, po ashtu rreth 150 familje jetojnë në varfëri ekstreme, ndërsa asistencë sociale marrin gjithsejt 991 familje me 4,857 anëtarë². Si vend i cili nuk ka pasur fatin që të absorbojë investime që do të hapnin vende të reja pune dhe do të zgjeronin gamën e sektorëve zhvillimor, duhet theksuar se bujqësia mbetet themeli i ekonomisë në këtë komunë. Kështu, ekonomia lokale bazohet në bujqësinë familjare, ndërsa sektori privat bazohet kryesisht në bizneset e vogla ku ai i shërbimeve është përcaktues. Edhe tri fabrikat lokale, qumështorja Drena, fabrika e tullave dhe mulliri, janë pjesë e këtij realiteti ekonomik.

Pra, për momentin, pavarësisht remitencave, të cilat realisht nuk mund të cilësohen si të ardhura stabile dhe të përhershme, burim kryesor i të hyrave familjare janë ato që vijnë nga ndërmarrjet e vogla si dyqanet familjare dhe restaurantet. Bujqësia është një nga aktivitetet më të rëndësishme të Skenderajt pasi konsiderohen të jenë rreth 21,149 ha tokë apo 57% e sipërfaqes së territorit të komunës së Skenderajt. Shumica është tokë e punueshme me një pjesë të vogël e destinuar për kullosa. Ndërsa sipërfaqe pyjore janë rreth 14,685 ha apo 39 % përderisa rreth 1,606 ha e tokës është djerrinë.³

Falë natyrës, në këtë rajon nuk ka ndonjë lumë, shtrati i të cilit mund të jetë kërcënues i tokave bujqësore duke i vërshuar, mirëpo ndërtimet e pakontrolluara në anën tjetër janë ato që vit pas viti po e zvogëlojnë këtë sipërfaqe duke shtuar nevojën e masave strikte mbrojtëse për ruajtje dhe rivitalizim të këtij sektori. Vlen të theksohet se prodhimi bujqësor mbetet tradicional duke u bazuar në drithëra me rreth 78% të zonës së kultivuar pasuar nga kultura e bimëve foragjere me rreth 18% të zonës së kultivuar. Kjo tregon për mungesë të ujitjes dhe edhe për cilësinë e tokës. Në Komunën e Skenderajt kryesisht kultivohen drithërat si: gruri, tërshëra, elbi, misri, thekra, etj., dhe perimet siç janë: patatja, domatja, specat, trangujt, shalqiri, bizelja, qepa hudhra etj. Sa i përket blegtorisë, madhësitë e fermës janë relativisht të vogla me 2.3 ha/fermë mesatarisht, bagëtitë kryesisht rriten për majmëri dhe për prodhimin e produkteve të ndryshme blegtorale ndërsa në këtë komunë ekzistojnë 6 qendra grumbulluese të qumështit, tek të cilat mblidhen mesatarisht 10,000 litra/ditë. Për ndryshim prej pjesëve të tjera të Kosovës, ky territor nuk shquhet për pasuri të vlefshme natyrore minerare. Hulumtimet e kohëpaskohshme gjeologjike flasin për argjilë të kualitetit të lartë që gjendet në fshatrat Kotorr, Runik dhe Polac, për gurin gëlqeror i cili ka filluar të shfrytëzohet aktualisht në fshatin Dashevc, Polluzhë dhe Radishevë, për mermerin që gjendet në pjesën veriperëndimorë të Skenderajt, si dhe për rreth 7.000.000 tonë rezerva të thëngjillit që dominon fshatrat Polac dhe Prekaz. Fshatrat Qirez, Baks dhe Prellovc janë të pasura me xehe të nikelit, ndërsa xehe e plumbit dhe ato të zinkut janë identifikuar në rajonin që lidhë Skenderajin me Komunën e Zubin Potokut.

³ Komuna e Skënderajt, Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural

Në mungesë të investimeve kapitale, aktualisht bartës kryesor të zhvillimit ekonomik të qytetit të Skenderajt konsiderohen të jenë: ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, industria e materialit ndërtimor dhe bujqësia dhe agro-biznesi, por industria dhe ndërmarrjet nuk janë të përqendruara në një zonë gjë që paraqet vështirësi për qasjen në to. Bizneset kryesisht janë ndërmarrje bujqësore, prodhuese, ndërtimore, hoteliere, transportuese, tregtare dhe shërbyese. Tregtia është një nën sektor tjetër ekonomik që ka pasur një zhvillim të hovshëm gjatë një kohe shumë të shkurtër. Sipas të dhënave të fundit në ARBK, nga viti 2000 deri me tani, në Komunën e Skenderajt janë regjistruar mbi 3700 biznese, prej të cilave 1422 janë aktive, 834 janë shuar, kurse të tjerat janë pasive. Aktualisht në territorin e Komunës së Skenderajt, veprojnë rreth 600 biznese. Një analizë e aktiviteteve të tyre biznesore si veprimtari, rreth 42 % janë tregti, rreth 10 % hotelieri e gastronomi, afër 9 % autoservice, me nga 5 % janë nga sektorët sallone ondullimi, prodhimtari, mjekësi e veterinë dhe ndërtimtari, e tjerat aktivitete janë shumë të vogla si përqindje (1-3 %)⁴.

Komuna e Skenderajt në anën tjetër njihet me vlera të turizmit historik dhe kulturor. Kompleksi i Jasharëve në Prekaz është potenciali kryesor i turizmit historik dhe vlerave të veçanta historike, duke u vizituar jo vetëm gjatë festave kombëtare por përgjatë gjithë vitit nga vizitorë që vijnë nga të gjitha trojet shqiptare, por edhe nga vizitorë të huaj. Pas këtij potenciali unik turistik, bazuar në natyrën dhe terrenin që ka kjo komunë krahas vizitave në kompleks do të mund të zhvilloheshin edhe një sërë aktivitetesh tjera turistike, ku mund të përmenden: turizmi shëndetësor, turizmi malor – ecja dhe shëtitja, kamping, kalërimi si dhe turizmi fshatar- duke ofruar qëndrim jo vetëm ditë në kulla, oda, bujtina, mullinjë me ujë, ferma etj.. Për të krijuar kushte elementare natyrisht se rol të rëndësishëm në zhvillim pa dyshim luan energjia elektrike, burime potenciale të cilës në këtë komunë janë identifikuar të jenë biomasa, energjia diellore, uji dhe erëra, por që ende kërkojnë studime të mëtutjeshme e më të hollësishme të fizibilitetit.

Arsimi dhe Shëndetësia

Sikurse në gjithë Kosovën, sistemi arsimor është shtrirë në gjithë territorin e kësaj komune. Sistemi i arsimit realizohet për katër nivelet shkollore sipas SNKA-së (ISCED), dhe atë si vijon:

- SNKA 3 - Arsimi i Mesëm i Lartë (Klasët X-XII),
- SNKA 2 - Arsimi i Mesëm i Ulët (Klasët VI-IX),
- SNKA 1 - Arsimi Fillor (Klasët I – V)
- SNKA 0 - Klasët Parafillor/Përgatitore (5-6 vjeç) dhe Arsimi Parashkollor (lindje-5 vjeç).
 - Çerdhja (për moshën 1 – 2 vjeçare)
 - Kopshti (për moshën 3 – 4 vjeçare)
 - Klasa parafillor (për moshën 5 vjeçare)
 -

Në shkollat e komunës së Skenderajt e vijnë mësimin rreth 8031 nxënës, të grupuar në 477 paralele. Këta nxënës i vijnë mësimet në institucionet arsimore të mëposhtme:

⁴ Komuna e Skënderajt, Drejtoria për Zhvillim Ekonomik

- 1 Institucion Parashkollor;
- 23 Shkolla Fillore të Mesme të Ulëta;
- 10 Paralele të ndara të Shkollave Fillore;
- 3 Shkolla të Mesme të Larta;
- 2 Klasë të bashkangjitura për fëmijë me nevoja të veçanta,.

Shërbimet mjekësore po ashtu janë të shtrira në tërë territorin e komunës duke ofruar kujdes parësor shëndetësor, në instucionet si: Qendra Klinike e Mjekësisë Familjare në komunën e Skenderajt dhe edhe 5 Qendrave të Mjekësisë Familjare në lokalitetet më të mëdha. Në kuadër të KDSH (Kujdesi Dytësor Shëndetësor) është i organizuar edhe Shërbimi Profesional i Shëndetit Mendor ne Bashkësi (QShMB) te organizuara ne Qendrat me te mëdha te Kosovës. Ne komunën e Skenderajt ne kuadër te këtij shërbimi funksionon Shtëpia për Integrim, qe ofron shërbime te shëndetit mendor.

Kultura dhe Sporti

Në anën tjetër përkundër sfidave të vazhdueshme për veprimtari kulturore megjithatë ne Skenderaj ekzistojnë një sere institucionesh kulturore si dhe organizohen e mbahen veprimtari te ndryshme te kësaj natyre.

Vlen të përmenden se në kuadër të Komunës së Skenderajt janë Biblioteka komunale dhe bibliotekat e lokaliteteve fshatare, ndërsa funksionojnë edhe Ansambli i Qytetit i Këngëve dhe Valleve si dhe Qendra Rinore Publike Skenderaj.

Në anën tjetër Komuna e Skenderaj gjithashtu gëzon një aktivitet të konsiderueshëm sportiv që përfaqësohet nga klube të ndryshme të futbollit, volejbollit basketbollit, si dhe ping pong-ut.

Komunën e Skenderajt e karakterizon edhe trashëgimia kulturore ku ekzistojnë dy vendbanime të lashta: në Tushillë është "Gjyteti" apo arkeologjia e një kalaje e cila sipas hulumtimeve të kryera vlerësohet të jetë më e vjetër se 3,000 vjet para Erës Sonë.

Gjithashtu, vendbanim i lashtë konsiderohet edhe regjioni i Runikut duke përfshirë fshatrat Bajë dhe Syriganë. Njëherë në vit organizohet manifestimi i vetëm Muaji I Rinisë me aktivitete të ndryshme kulturore i cili zgjatë një muaj dhe pjesa tjetër e vitit, për të rinjtë e Skenderajt është e përcjellur me aktivitete më të pakta. Për më tepër, Komuna e Skenderaj organizon çdo vjet edhe festivalin folklorik gjithëkombëtarë Rapsodia Shqiptare.

Qëllimi i Strategjisë Zhvillimore

Qëllimi i Strategjisë Zhvillimore për Komunën e Skenderajt është të ofrojë një udhërrëfyes të qartë dhe gjithëpërfshirës për zhvillimin e qëndrueshëm të komunës. Kjo strategji lind nga një angazhim kolektiv për të përmirësuar cilësinë e përgjithshme të jetës për banorët e saj, për të nxitur rritjen ekonomike dhe për të siguruar administrimin e përgjegjshëm të burimeve dhe mjedisit. Strategji shërben si një dokument udhëzues, duke përshkruar vizionin afatgjatë të Komunës dhe hapat praktikë të nevojshëm për ta arritur atë.

- Zhvillimi Ekonomik:** Një nga objektivat parësore të kësaj strategjie është nxitja e zhvillimit ekonomik nga i cili përfitojnë të gjitha segmentet e komunitetit. Me identifikimin dhe priorizimin e mundësive për investime, mbështetjen e bizneseve lokale dhe krijimin e një mjedisi të favorshëm për ndërmarrësi, Komuna e Skenderajt synon të reduktojë pabarazitë ekonomike dhe të përmirësojë standardin e jetesës për të gjithë banorët e saj.
- Pasurimi kulturor dhe zhvillimi i të rinjve:** Strategjia njeht rëndësinë e zhvillimit kulturor dhe rinor në ndërtimin e një komuniteti të gjallë dhe harmonik. Promovon ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore, mbështet nismat artistike dhe kulturore dhe investon në programe që fuqizojnë të rinjtë. Duke vepruar kështu, Komuna kërkon të krijojë një mjedis ku festohet dhe ushqehet diversiteti kulturor dhe aspiratat e brezit të ri.
- Administrata Publike Efiçente:** Një komponent kritik i kësaj strategjie është përmirësimi i administratës publike dhe shërbimeve. Qëllimi është që proceset administrative të bëhen më transparente, efikase dhe më miqësore ndaj qytetarëve. Përmes përdorimit të teknologjisë dhe trajnimit të zgjeruar të nëpunësve publikë, Komuna e Skenderajt synon t'u sigurojë banorëve të saj qasje më të mirë në shërbimet publike dhe të sigurojë që nevojat dhe shqetësimet e tyre të adresohen në mënyrë efektive.
- Edukimi dhe zhvillimi i aftësive:** Arsimi është një gur themeli i zhvillimit. Strategjia përshkruan planet për të përmirësuar infrastrukturën arsimore, për të përmirësuar cilësinë e mësimdhënies dhe për të ofruar mundësi për të mësuar gjatë gjithë jetës. Duke investuar në arsimin dhe zhvillimin e aftësive, Komuna synon t'i pajisë banorët e saj me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të konkurruar në një treg pune me zhvillim të shpejtë.
- Planifikimi Urban dhe Qëndrueshmëria Mjedisore:** Komuna e Skenderajt njeht rëndësinë e zhvillimit të balancuar urban dhe mbrojtjes së mjedisit. Strategjia inkurajon planifikimin e qëndrueshëm urban, zhvillimin e hapësirave të gjelbra dhe mbrojtjen e mjedisit natyror. Duke vepruar kështu, Komuna kërkon të krijojë një mjedis urban më të shëndetshëm, më të qëndrueshëm dhe të jetueshëm.
- Bujqësia dhe Zhvillimi Rural:** Strategjia mbështet rritjen dhe modernizimin e sektorit të bujqësisë dhe komuniteteve rurale. Strategjia synon të rrisë produktivitetin bujqësor, të promovojë praktikën e qëndrueshme bujqësore dhe të përmirësojë kushtet e përgjithshme

të jetesës në zonat rurale, duke siguruar që ato të integrohen në vizionin më të gjerë të zhvillimit.

7. **Transparenca e Shtuar dhe Shërbimet Publike të Përmirësuara:** Strategjia është e përkushtuar për të ofruar shërbime publike më të mira për banorët. Strategjia fokusohet në përmirësimin e cilësisë dhe efikasitetit të shërbimeve, duke i bërë ato më të aksesueshme, transparente dhe më të përgjegjshme ndaj nevojave të komunitetit.

Në thelbin e saj, kjo strategji synon të transformojë Komunën e Skenderajt në një komunitet të lulëzuar dhe të qëndrueshëm ku banorët gëzojnë një cilësi të përmirësuar të jetës, qasje në shërbimet thelbësore dhe mundësi për rritje personale dhe ekonomike. Si e tille strategjia shërben si një udhëzues për marrjen e vendimeve të informuara, shpërndarjen e burimeve dhe matjen e progresit drejt një të ardhmeje më të ndritshme.

Duke përvijuar objektiva të qarta, plane veprimi dhe mekanizma monitorues, kjo Strategji Zhvillimore aspiron të krijojë një Komunë të Skenderajt që karakterizohet me rritje të ekuilibruar, qytetarë të fuqizuar dhe përkushtim ndaj qëndrueshmërisë mjedisore. Përfundimisht kjo strategji përfaqëson vizionin kolektiv të udhëheqjes së Komunës, banorëve dhe palëve të interesuara të cilët janë të përkushtuar për të ndërtuar një të ardhme më të mirë për të gjithë.

Përfshirja dhe Konsultimi me Palët e Interesit

Zhvillimi i suksesshëm i një strategjie gjithëpërfshirëse për Komunën e Skenderajt mbështetet në pjesëmarrjen aktive të një game të ndryshme të palëve të interesuara. Skenderaj njih vlerën e angazhimit të tyre, duke përfshirë banorët, bizneset, organizatat e komunitetit, organet qeveritare dhe subjektet e tjera, në procesin e planifikimit strategjik. Ky kapitull i strategjisë përshkruan rëndësinë e përfshirjes dhe konsultimit të këtyre palëve në formësimin e strategjisë zhvillimore të komunës.

FOKUSI KRYESOR

- Gjithë përfshirja
- Perspektiva Lokale
- Rritja e Transparencës
- Përfshirja e Komunitetit
- Përditësim i Vazhdueshëm

Ekspertiza dhe Përvoja Vendore

Palët e interesuara sjellin me vete një pasuri të ekspertizës dhe përvojës lokale që është e paçmueshme në hartimin e zgjidhjeve efektive dhe specifike për kontekstin. Banorët, për shembull, posedojnë njohuri të lagjeve të tyre, të cilat mund të informojnë për planifikimin urban dhe nismat mjedisore. Bizneset lokale e kuptojnë nivelin ekonomik dhe mund të ofrojnë njohuri për krijimin e vendeve të punës dhe mundësitë e sipërmarrjes. Konsultimi dhe bashkëpunimi me këto palë të interesuara vendore krijon mundësi, duke çuar përfundimisht në strategji më të suksesshme dhe të qëndrueshme.

Rritja e transparencës

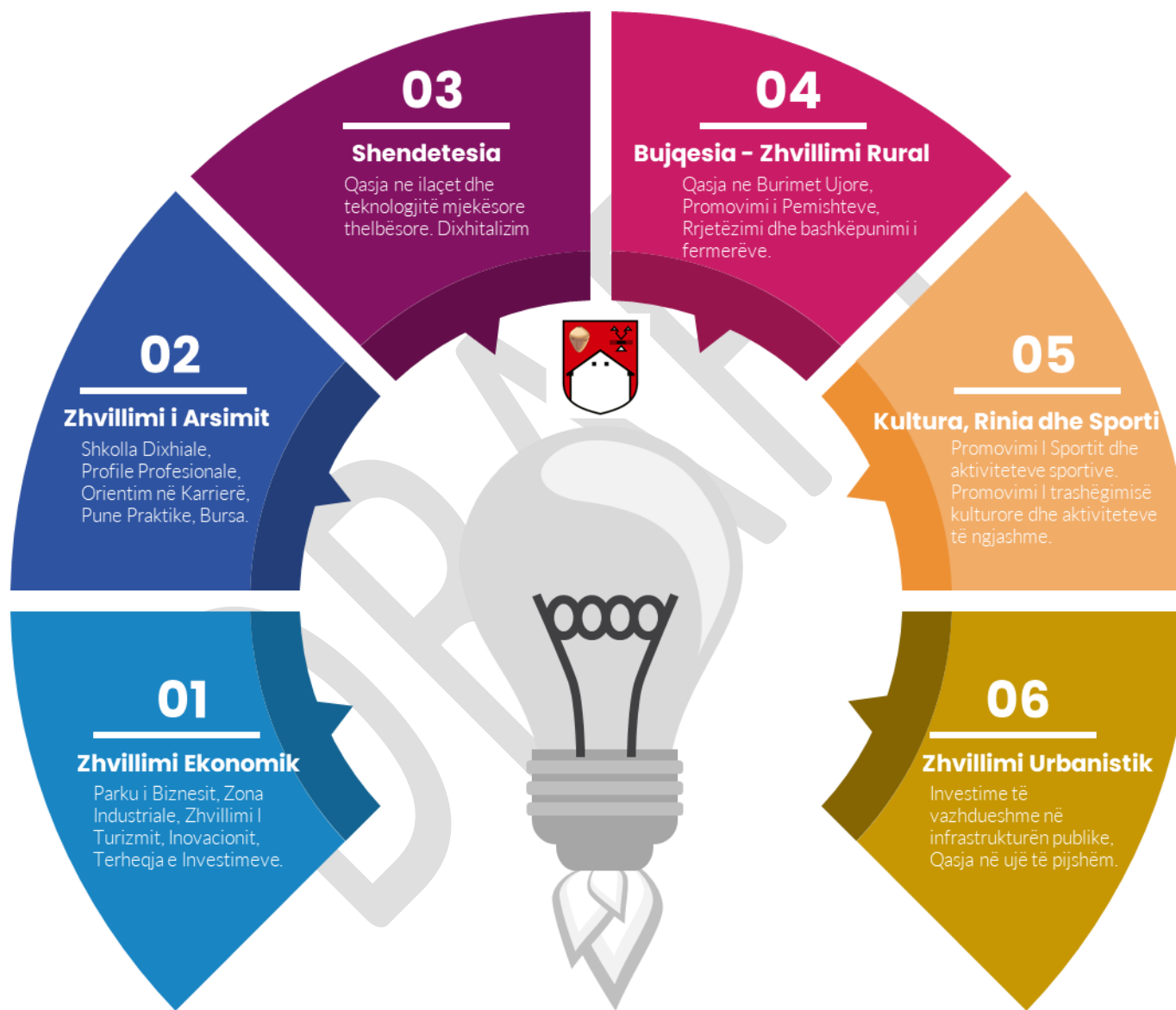
Transparenca është një gur themeli i qeverisjes së përgjegjshme dhe ajo arrihet përmes përfshirjes aktive të palëve të interesuara. Komuna është e përkushtuar të mbajë një dialog të hapur me banorët e saj dhe palët e tjera të interesuara, duke siguruar që procesi i vendimmarrjes të jetë transparent dhe i qasëshëm. Duke i mbajtur të informuara të interesuarit, për progresin e përgjithshëm të Komunës së Skenderajt dhe duke ftuar komentet dhe sugjerimet e tyre, Skenderaj përpiqet të krijojë besueshmëri.

Mekanizmat e konsultimit dhe reagimit

Për të lehtësuar përfshirjen kuptimplotë të palëve të interesuara, Komuna e Skenderajt përdor mekanizma të ndryshëm konsultimi dhe reagimi. Këto mund të përfshijnë takime të Komunës, sondazhe publike, diskutime në grupe të fokusuara dhe platforma online për ndarjen e ideve dhe shqetësimeve. Këta mekanizma u mundësojnë palëve të interesuara të shprehin pikëpamjet e tyre, të kontribuojnë me ekspertizën e tyre dhe të qëndrojnë të informuar për progresin e strategjisë së zhvillimit. Në përgjithësi, përfshirja dhe konsultimi i palëve të interesuara janë pjesë përbërëse e strategjisë zhvillimore të Komunës së Skenderajt. Duke angazhuar një gamë të gjerë palësh të interesuara, Komuna po ndërmer hapa të rëndësishëm drejt krijimit të një strategjie që është vërtet përfaqësuese e komunitetit të saj, në përputhje me nevojat e saj unike dhe e karakterizuar nga transparenca dhe pronësia e komunitetit. Kjo qasje përforcon angazhimin e Komunës për një të ardhme të qëndrueshme, gjithëpërfshirëse dhe të begatë nga e cila përfitojnë të gjithë banorët. Komuna e Skenderajt e ka të qartë se suksesi i strategjisë së saj zhvillimore mbështetet në pjesëmarrjen aktive të njerëzve të saj dhe mbetet e përkushtuar për të siguruar që zërat e tyre të dëgjohen dhe vlerësohen gjatë procesit të planifikimit dhe zbatimit.

Fokusi i Strategjisë Zhvillimore 2024-2028

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik

Komuna e Skenderajt e ka njohur nevojën për të diversifikuar dhe rritur rrjedhat e saj të të ardhurave për të reduktuar varësinë e saj nga grantet qeveritare. Një qasje gjithëpërfshirëse për rritjen e të hyrave komunale është thelbësore për të përmbushur nevojat buxhetore për operacionet e komunës dhe projektet zhvillimore. Për të adresuar këtë sfidë mund të eksplorohej disa qasje novatore për gjenerimin e të ardhurave.

Rritja e shërbimeve komunale

Zgjerimi i fushës dhe cilësisë së shërbimeve komunale mund të jetë një nxitës i rëndësishëm i të ardhurave. Skenderaj mund të konsiderojë futjen e shërbimeve të reja ose përmirësimin e atyre ekzistuese, si menaxhimi i mbeturinave, parkingjet komunale, apo tarifat e licencimit. Duke ofruar shërbime gjithëpërfshirëse dhe duke siguruar efikasitetin e tyre, komuna mund të mbledhë të ardhura shtesë duke përmirësuar njëkohësisht cilësinë e jetës për banorët e saj.

Kapitalizimi i aseteve

Teprica e zhvillimit dhe rritjes së infrastrukturës paraqet një mundësi për të kapitalizuar asetet komunale. Komuna mund të marrë në konsideratë dhënie me qira ose ne shfrytëzim të pronave të papërdorura ose të pashfrytëzuara, të tilla si toka ose ndërtesa, për zhvillim komercial ose rezidencial. Duke bashkëpunuar me organizata ose investitorë privatë, Skenderaj mund të zhbllokojë potencialin latent të këtyre aseteve, duke gjeneruar të ardhura të konsiderueshme. Kjo qasje jo vetëm që sjell fonde shtesë, por gjithashtu stimulon aktivitetin ekonomik, duke krijuar vende pune dhe duke përmirësuar peizazhin urban.

Partneritetet Publiko-Privat (PPP)

Partneritetet Publiko-Private (PPP) mund të jenë një mënyrë strategjike për të nxitur ekspertizën dhe investimet e sektorit privat për të përmirësuar shërbimet publike duke gjeneruar të ardhura për Komunën e Skenderajt. Partneritetet mund të përfshijnë një gamë të gjerë projektesh, nga zhvillimi i infrastrukturës deri te ofrimi i shërbimeve.

Duke bashkëpunuar me kompani private, Komuna në këtë fushë, arrin ta kursejë paranë publike dhe të mos e shpenzojë me investime në infrastrukturë dhe shërbime por këto para të investojë në zhvillimin më të drejtpërdrejt të vendit gjegjësisht në ngritjen e standardit jetësor të qytetarëve të tij.

Marrëveshja duhet të jetë e afatshme dhe obligohet pala nga sektori privat të investojë dhe ti ngritë nivelin e kryerjes së shërbimeve pasi që edhe ky është qëllimi i lidhjes së marrëveshjes për partneritet publiko-privat.

Zhvillimi i Kompanive Komunale

Ekonatyra, si një organizate komunale, ka potencial të pashfrytëzuar për gjenerimin e të ardhurave dhe aktivitete të zgjeruara. Duke zgjeruar shtrirjen e saj dhe duke u angazhuar në shërbime dhe sipërmarrje të reja, Ekonatyra mund të bëhet një burim i besueshëm i të ardhurave për Komunën e Skenderajt.

FOKUSI KRYESOR

- Rritja e Shërbimeve Komunale
- Zhvillimi i Turizmit
- Përkrahja e Ndërmarrësisë, Inovacionit dhe StartUp
- Tërheqja e Investimeve dhe Zona Industriale
- Kapitalizimi i Aseteve Komunale
- Partneritetet Publiko-Private (PPP)

Riciklimi i mbeturinave

Ekonatyra do të shqyrtojë mundësinë të hyjë në sektorin e riciklimit të mbetjeve. Krijimi i një qendre të riciklimit ose partneriteti me kompanitë private të riciklimit mund të krijojë një burim të qëndrueshëm të ardhurash duke promovuar qëndrueshmërinë mjedisore. Të ardhurat mund të krijohen përmes tarifave të riciklimit dhe shitjes së materialeve të ricikluara. Kjo jo vetëm që gjeneron të ardhura, por gjithashtu përputhet me praktikatat moderne mjedisore.

Zhvillimi i Turizmit

Trashëgimia e pasur kulturore dhe vendet historike të Komunës së Skenderajt ofrojnë një bazë solide për zhvillimin e turizmit. Megjithatë, sfidat që lidhen me infrastrukturën, marketingun dhe promovimin e turizmit duhet të adresohen për të kapitalizuar plotësisht këtë potencial.

Një strategji e dedikuar turistike e përshtatur për asetet unike të Skenderajt është një hap vendimtar në zhvillimin e sektorit të turizmit. Strategjia duhet të fokusohet në menaxhimin e destinacionit, zhvillimin e infrastrukturës dhe aktivitetëve promovuese, me një theks të veçantë në vendet historike. Është e këshillueshme që të angazhohet një firmë konsulence profesionale për të krijuar këtë strategji gjithëpërfshirëse turistike. Strategjia duhet të përcaktojë një udhërrëfyes të qartë për zhvillimin e infrastrukturës turistike, marketingun e Komunës si destinacion turistik dhe krijimin e një eksperience të paharrueshme për vizitorët.

Për të akomoduar një fluks turistësh, komuna duhet të bashkëpunojë me palët e interesuara, duke përfshirë bizneset lokale, hotelet dhe restorantet. Punëtoritë dhe programet e trajnimit mund të jenë të dobishme në rritjen e cilësisë së shërbimeve të ofruara për turistët. Kjo përfshin trajnimin e stafit të hotelit, personelit të restorantit dhe udhërrëfyesve turistikë. Duke ngritur standardet e shërbimit, Skenderaj mund të sigurojë që turistët të kenë një përvojë komode dhe të paharrueshme. Përpjekjet për ndërtimin e kapaciteteve mund të përfshijnë gjithashtu krijimin e një sistemi certifikimi për bizneset lokale që plotësojnë disa standarde të lidhura me turizmin.

Informimi dhe orientimi i turistëve është një aspekt kritik për të siguruar kënaqësinë e tyre. Skenderaj mund të investojë në ofrimin e turistëve me fletë të dhënash, harta dhe sinjalistikë informuese në vendet kryesore turistike. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm në qendrat turistike dhe vendet e njohura të vizitorëve. Duke ofruar udhëzime dhe informacione të qarta, Komuna mund të përmirësojë përvojën e vizitorëve, duke e bërë atë më të këndshme.

Angazhimi i bizneseve lokale, duke përfshirë hotelet, restorantet, dyqanet dhe ofruesit e tjerë të shërbimeve, është çelësi për një strategji të suksesshme turistike. Komuna e Skenderajt duhet të organizojë punëtoritë dhe takime bashkëpunuese me këto palë të interesuara për të harmonizuar përpjekjet e tyre. Një koordinim i tillë siguron që të gjitha palët të punojnë së bashku për të përmirësuar përvojën turistike. Për shembull, hotelet mund të bashkëpunojnë me operatorët turistikë vendas për të ofruar paketa, dhe restorantet mund të shfaqin kuzhinën lokale si pjesë e përvojës turistike.

Duke shfrytëzuar terrenin e tij malor, Skenderaj ka potencial të pashtfrytëzuar në turizmin malor. Duke përfituar nga ky potencial kërkon investime të konsiderueshme në infrastrukturë dhe shërbime. Zhvillimi i turizmit malor mund të rrisë tërheqjen e përgjithshme të Skenderajt si destinacion dhe të nxisë zhvillimin ekonomik.

Një nga atraksionet kryesore për turizmin malor janë shtigjet e ecjes. Skenderaj mund të fokusohet në krijimin e rrugëve të reja të ecjes dhe mirëmbajtjen e atyre ekzistuese. Këto rrugë duhet të dizajnohen me kujdes për të ofruar një sërë përvojash, nga shëtitjet e qeta deri tek udhëtimet sfiduese. Shenjat e qarta, masat e sigurisë dhe shtigjet e mirëmbajtura janë thelbësore për sigurinë dhe kënaqësinë e alpinistëve.

Për t'u kujdesur për vizitorët që kërkojnë qëndrime gjatë natës dhe përvoja të ngrënies, Skenderaj mund të investojë në objekte akomoduese, si shtëpiza malore ose kabina, dhe restorante pranë shtigjeve të ecjes. Akomodimi duhet të ofrojë një ekuilibër midis rehatisë dhe një eksperience autentike malore, me opsione si për udhëtarët buxhetorë ashtu edhe për udhëtarët luksoz. Institucionet e ngrënies mund të shfaqin kuzhinën lokale, duke u ofruar turistëve mundësinë të shijojnë pjatat dhe specialitetet tradicionale.

Turizmi i aventurës është një tërheqje e rëndësishme për shumë udhëtarë. Skenderaj mund të përfitojë nga terreni i tij malor për të ofruar aktivitete aventureske, si p.sh. shtigje ferrata, shtigje jashtë rrugës me motor-cross dhe mundësi për ngjitje në shkëmb. Këto aktivitete jo vetëm që kujdesen për entuziastët e adrenalinës, por gjithashtu diversifikojnë ofertat turistike, duke tërhequr një gamë më të gjerë vizitorësh.

Për të krijuar një përvojë unike dhe autentike për turistët, Komuna mund të fuqizojë bizneset lokale, me fokus të veçantë tek gratë sipërmarrëse. Suvenirët tradicionalë të punuar me dorë mund të jenë një pikë kryesore dhe bizneset e vogla mund t'i ofrojnë këto artikuj për turistët. Këto suvenire mund të variojnë nga tekstilet dhe qeramika deri te bizhuteritë e punuara me dorë dhe vepra arti lokale. Kuzhina tradicionale, e përgatitur me përbërës organikë dhe me origjinë vendase, mund të jetë një tërheqje e madhe për të apasionuarit pas ushqimit. Mbështetja e bizneseve lokale në këtë mënyrë jo vetëm që rrit përvojën e vizitorëve, por gjithashtu ndihmon gratë sipërmarrëse në komunitet.

Ndërmarrësi, Inovacion dhe Startup

Përkushtimi i Skenderajt për të ushqyer sipërmarrjen dhe inovacionin është kritik për rritjen ekonomike afatgjatë dhe krijimin e vendeve të punës. Duke investuar në politika të favorshme për biznese dhe duke promovuar ndërmarrësin, komuna synon të trajtojë sfidën e migrimit të rinjve duke mbajtur ndërmarrësit e rinj në Skenderaj dhe duke krijuar mundësi të reja punësimi.

Draftimi dhe përkrahja i politikave të favorshme për biznese mund të sigurojë mbështetje dhe burime thelbësore për ndërmarrësit aspirantë në Skenderaj. Këto politika mund të ofrojnë, akses në financa dhe investime si dhe nxisin mundësi rrjetëzimi, duke u mundësuar sipërmarrësve të rinj që t'i kthejnë idetë e tyre inovative në biznese të suksesshme. Politikat duhet të përqendrohen në një sërë sektorësh, nga startup-et e teknologjisë tek zanatet tradicionale dhe shërbimet lokale. Grantet nga komuna dhe partnerët e mundshëm financues ndërkombëtarë mund të luajnë një rol vendimtar në mbështetjen e këtyre politikave.

Bashkëpunimi me biznese mund të lehtësojnë lidhjet dhe shkëmbimin e njohurive ndërmjet sipërmarrësve vendas. Duke nxitur ndjenjën e komunitetit dhe bashkëpunimit, mund të krijohet një mjedis mbështetës për pronarët e bizneseve. Të organizojnë ngjarje, seminare dhe sesione rrjetëzimi, duke ndihmuar ndërmarrësit të zgjerojnë njohuritë e tyre dhe të lidhen me klientët dhe partnerët e mundshëm.

Tërheqja e Investimeve dhe Zonat Industriale

Komuna e Skenderajt synon të tërheqë investimet si një mjet për të nxitur rritjen ekonomike dhe krijimin e vendeve të punës. Për ta bërë komunën më tërheqëse për investitorët, Skenderaj është i përgatitur për të përmirësuar procesin për investitorët potencial, duke ofruar stimuj dhe mbështetje. Krijimi i zonave industriale dhe parkut të biznesit është një nga projektet madhore në planin e Komunës. Skenderaj synon zhvillimin e infrastrukturës dhe ofrimin e shërbimeve brenda këtyre zonave për t'i bërë ato gati dhe tërheqëse për investitorët potencial. Zonat industriale mund të strehojnë industri të ndryshme, nga prodhimi të teknologjia, duke ofruar një gamë të larmishme mundësish.

Komuna do të punojë ngushtë me investitorët për të ofruar akses të avancuar dhe për të hequr pengesat burokratike. Kjo nënkupton përsheptimin e procesit të lejeve, ofrimin e mbështetjes dhe udhëzimeve për investitorët, madje edhe ofrimin e tokës ose pronave komunale për përdorimin e tyre. Duke krijuar një mjedis mikpritës dhe miqësor për investitorët, Skenderaj mund të tërheqë investime dhe të nxisë rritjen ekonomike.

Strategjia shumëplanëshe e zhvillimit ekonomik për Komunën e Skenderajt fokusohet në rritjen e rrjedhave të ardhurave, zhvillimin e turizmit, nxitjen e sipërmarrjes dhe inovacionit dhe tërheqjen e investimeve. Këto nisma janë të ndërlidhura dhe krijojnë një qasje gjithëpërfshirëse për arritjen e zhvillimit ekonomik të qëndrueshëm dhe gjithëpërfshirës në komunë. Strategjia shfrytëzon trashëgiminë kulturore të komunës, burimet natyrore dhe potencialin e banorëve të saj, bizneseve lokale dhe sipërmarrësve për të ndërtuar një të ardhme të begatë për Skenderajn.

Skenderaj 2024-2028

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik

Turizëm Historik

Kapitalizimi i Historisë së pasur të regjionit dhe Skenderajt.

Turizëm Malor

Kapitalizimi i Pasurive Natyrore të Komunes së Skenderajt.

Inovacion - Ndërmarrësi

Ndërmarrësi, Inovacion dhe Politika të favorshme Ekonomike.

Investime

Zona Industriale, Parku i Biznesit, Tërheqja e Investimeve.

Strategjia e Zhvillimit të Edukimit dhe Aftësive

Një nga shqetësimet kryesore të Drejtorisë së Arsimit në Skenderaj është lëvizja e nxënësve nga fshatrat në qytete dhe migrimi jashtë vendit. Kjo lëvizje ka lënë shumë shkolla të fshatrave të pashfrytëzuara. Sipas UA 10/2023 të MASHTI, parashihet fuzionimi i paralelet e ndara të komunës në shkollat amë. Si fokus strategjik, komuna ka vendosur të rivitalizojë dhe rifunksionojë këto shkolla për t'i shndërruar ato në qendra për edukimin e fëmijërisë së hershme, çerdhe, qendra rinore. Kjo strategji, jo vetëm që ruan këto asete arsimore, por gjithashtu siguron kontributin e tyre të vazhdueshëm për komunitetin lokal.

Pas fuzionimit të këtyre paraleleve të ndara, Drejtoria e Arsimit në Skenderaj, ka vendosur që mësimdhënësit që mbesin tepriçë teknologjike t'i sistemojnë në pozita të ngjajshme profesionale dhe të mos shpallë konkurse të reja të atyre profesioneve. Sistemimi i tyre do të bëhet edhe si asistentë të nxënësve me nevoja të veçanta arsimore, si këshilltarë të karrierës, si bibliotekistë etj.

FOKUSI KRYESOR

- Orientimi në Karrierë
- Dixhitalizimi i Shkollave
- Zhvillimi i Profileve Profesionale
- Zhvillimi i Mësuesve dhe Profesorëve
- Bursa dhe Grante Arsimore
- Ndërgjegjësimi ndaj Drogës dhe Siguria në Shkollë

Shërbimet e orientimit në karrierë

Për të zbutur efektet e lëvizjeve dhe migrimit të nxënësve dhe për t'u ofruar një të ardhme premtuese, Drejtoria e Arsimit ofron shërbime të këshillimit në karrierë përmes këshilltarëve të karrierës, pedagogëve dhe psikologëve. Këto shërbime ofrohen në bashkëpunim me donatorë vendorë dhe ndërkombëtarë, duke ofruar udhëzime për nxënësit në lidhje me rrugët e mundshme të karrierës dhe zgjedhjet arsimore. Për forcimin e këtij shërbimi, Drejtoria e Arsimit planifikon të bëjë bashkë-investime me donatorë të ndryshëm për të siguruar përmirësimin e vazhdueshëm të tij. Për më tepër, është parashikuar angazhimi i organizatave të ndryshme për të hulumtuar tregun e punës dhe për të përshtatur shërbimet e këshillimit të karrierës përmes sistemit arsimor. Kjo qasje synon t'i pajisë nxënësit e shkollave tona, me aftësitë dhe njohuritë e nevojshme për të pasur sukses në karrierën e tyre të zgjedhur dhe për t'u lidhur me mundësitë e punësimit.

Zhvillimi i Profileve Profesionale

Si pjesë e përpjekjes për të fuqizuar fuqinë punëtore lokale dhe për të rritur mundësitë e vetëpunësimit, komuna planifikon të investojë në profile të tjera profesionale që përputhen me nevojat e tregut të punës. Institucioni i Arsimit dhe Aftësimit Profesional (IAAP) "Anton Çetta" në Skenderaj, aktualisht ofron profile në tekstile dhe mirëmbajtje të makinave, të cilat kanë zbatueshmëri praktike dhe potencial për partneritet me kompanitë vendore. Nëpërmjet mbështetjes nga organizata të ndryshme dhe përfaqësues të bizneseve, komuna synon të prezantojë profile të reja profesionale që përputhen me kërkesat në zhvillim të tregut të punës. Kjo nismë është krijuar për t'u ofruar nxënësve aftësi relevante dhe praktike që rrisin punësueshmërinë e tyre.

Zhvillimi i mësuesve dhe profesorëve

Cilësia e arsimit është e lidhur ngushtë me kualifikimin dhe kompetencën e mësimeve. Duke e njohur rëndësinë e stafit profesional në sistemin arsimor, komuna ka identifikuar zhvillimin profesional të mësimeve. Investimi në trajnimin dhe avancimin e mësimeve që mund të adresojnë nevojat arsimore të shkollave është vendimtar. Kjo përfshin ofrimin e mundësive për zhvillim profesional, trajnim të specializuar dhe qasje në metodologjitë moderne të mësimit. Duke përgatitur dhe trajnuar mësuesit, DKA - Skenderaj synon të rritë cilësinë e përgjithshme të arsimit në komunë, në mënyrë që mësimit dhe mësuesit të jenë koherente me vendet evropiane.

Bursat dhe grantet arsimore

Komuna e Skenderajt është përkushtuar të mbështesë ekselencën akademike në mesin e studentëve të saj duke ofruar bursa modeste. Kjo praktikë pritet jo vetëm të vazhdojë, por edhe të zgjerohet në planifikimin e buxhetit. Gjithashtu, komuna planifikon të elaborojë më tej programet e saj të bursave duke futur aktivitete shtesë. Këto aktivitete mund të përfshijnë konkurse akademike, grante kërkimore dhe akses në programe të specializuara arsimore, të gjitha që synojnë motivimin dhe shpërblimin e studentëve dhe nxënësve për arritjet e tyre.

Ndërgjegjësimi ndaj dukurive negative dhe siguria në shkollë

Edukimi i nxënësve dhe të rinjve të shkollave të komunës së Skenderajt për mospërdorim të lëndëve narkotike, duhanit dhe sjelljeve devijante do të jetë synim parësor edhe në vitet në vazhdim. DKA - Skenderaj planifikon të shtojë përpjekjet në monitorimin e shkollave dhe bashkëpunimin me policinë për të ruajtur një mjedis arsimor të sigurt. Variacionet e fundit të drogave, theksojnë rëndësinë e vigjilencës dhe masave gjithëpërfshirëse të sigurisë. Komuna është e vendosur të rrisë monitorimin e ngushtë të shkollave dhe të forcojë bashkëpunimin me institucionet e zbatimit të ligjit për të krijuar një mjedis të sigurt dhe mbështetës mësimesor.

Dixhitalizimi i Shkollave

Një ndër fokuset e rëndësishme të veçantë strategjike për Drejtorinë Komunale të Arsimit në Skenderaj është dixhitalizimi i shkollave. Ky transformim përfshin investimin në teknologji për të pajisur shkollat me mjetet dhe infrastrukturën e nevojshme për arsim modern dhe efektiv. Përfitimet e kësaj nisme janë si më poshtë:

Përfitimet në kushte të përgjithshme

- Menaxhimi i mirë i shkollave - Mjetet digjitale mundësojnë administrimin dhe menaxhimin efikas të institucioneve arsimore, duke thjeshtuar procese të ndryshme nga pranimet deri te mbajtja e të dhënave.
- Sistemi i raportimit dhe llogaridhënies: Sistemet digjitale lehtësojnë raportimin dhe llogaridhënien në kohë reale, duke u mundësuar autoriteteve arsimore të monitorojnë progresin, sfidat dhe arritjet në mënyrë sistematike.
- Komunikimi efektiv: Platformat digjitale ofrojnë një kanal efektiv komunikimi midis prindërve, nxënësve dhe shkollave. Kjo nxit transparencën dhe bashkëpunimin.
- Vlerësimi i performancës së shkollës: Mjetet digjitale mundësojnë vlerësimin e bazuar në të dhëna të performancës së shkollës, duke ndihmuar në identifikimin e fushave që kanë nevojë për përmirësimin dhe optimizimin e burimeve.

- Informacion për hartimin e strategjive të përmirësimit: Të dhënat e mbledhura përmes sistemeve digjitale ofrojnë njohuri të vlefshme për hartimin e strategjive për të përmirësuar cilësinë dhe rezultatet arsimore.

Përfitimet për administrimin e shkollës

- Menagjimi Gjithëpërfshirës i Shkollës: Zgjidhjet digjitale mundësojnë menagjim gjithëpërfshirës të shkollës, duke lehtësuar koordinimin e aktiviteteve dhe proceseve të ndryshme.
- Komunikimi me të gjithë palët e interesuara: Shkollat mund të komunikojnë me të gjithë aktorët, përfshirë nxënësit, mësuesit dhe prindërit, përmes platformave digjitale, duke i mbajtur të gjithë të informuar dhe të angazhuar.
- Shpërndarja dhe marrja e informacionit: Shkollat mund të shpërndajnë në mënyrë efektive informacionet dhe të mbledhin komente përmes postimeve dhe anketave, duke e bërë më të lehtë përfshirjen e palëve të interesuara në vendimmarrje.
- Vlerësimi i mësuesve: Sistemet digjitale mund të mbështesin vlerësimin e performancës së mësuesve, duke siguruar standarde të larta të vlerësimit.
- Mbledhja e informatave kthyes nga nxënësit dhe prindërit: Mësuesit mund të marrin reagime nga nxënësit dhe prindërit, të cilat mund të jenë të vlefshme për përmirësim të vazhdueshëm.
- Evidenca e mungesave të nxënësve dhe mësuesve: Sistemet digjitale ndihmojnë në gjurmimin dhe menaxhimin e mungesave të nxënësve dhe mësuesve, duke lejuar ndërhyrje në kohë.
- Gjenerimi i raporteve dhe vlerësimeve: Shkollat mund të gjenerojnë raporte suksesi dhe vlerësime të ndryshme për të vlerësuar performancën e nxënësve dhe efektivitetin e shkollës.
- Qasja në të dhënat e klasës: Qasja në të dhëna specifike për secilën klasë dhe lëndë siguron menaxhim efikas të shkollës.

Përfitimet për mësuesit

- Vlerësimi i nxënësve: Mësuesit mund të vlerësojnë performancën e nxënësve në mënyrë sistematike, të regjistrojnë rezultatet dhe të ndjekin përparimin me kalimin e kohës.
- Mbajtja e shënimeve elektronike: Mbajtja e shënimeve të rezultateve të vlerësimit, mungesave të nxënësve dhe informacioneve të tjera të rëndësishme në formë elektronike, thjeshton detyrat administrative.
- Planifikimi dhe dizajni i mësimi: Mësuesit mund të planifikojnë mësimet dhe të hartojnë plane mësimore gjithëpërfshirëse duke përdorur mjete digjitale, duke rritur cilësinë e mësimdhënies.
- Përgatitja e materialeve mësimore digjitale: Mësuesit mund të përgatitin dhe ndajnë materiale mësimore digjitale, duke e bërë arsimin më tërheqës dhe më të qashtëm.
- Raportimi javor: Ofrimi i raporteve javore prindërive për përparimin e nxënësve bëhet më efikas dhe informues.
- Ditarët Elektronikë Personal: Mësuesit mund të përdorin ditarë elektronikë personalë për çdo klasë, duke e bërë më të lehtë menaxhimin dhe komunikimin me nxënësit.

- Gjenerimi i raporteve: Mësimdhënësit mund të gjenerojnë raporte mbi suksesin e secilit nxënës dhe klasë

Për më tepër ky sistem gjithashtu ofron:

- Të dhënat rreth personelit të shkollës (nr. e telefonit, e-mail adresat, adresën e banimit, datëlindjen, përgatitjen shkollë, përvojën e punës në arsim etj, ngjashëm edhe për nxënësit dhe prindërit);
- Komunikim me DKA – Shkollë – Nxënës – Prindër;
- Njoftimet në kohë reale;
- Planifikimet e mësimdhënësit (planet vjetore, mujore, javore dhe të orës mësimore sipas KK-së);
- Gjenerimin e orarit për mësimdhënësit,
- Biblioteka elektronike
- Kujdestaria javore
- Posta elektronike
- Instrumentet e vlerësimit për secilën lëndë/klasë dhe peshën e tyre;
- Vlerësimin e mësimdhënësit përmes instrumenteve të MASHTI, feedback të prindërve dhe nxënësve;
- Laboratori Virtual
- Materialet mësimore nga mësimdhënësit për nxënësit;
- Moduli për Covid19 ose të sëmundjeve të ngjashme
- Organizimin e testeve online (data/koha e aktivizimit të testit)
- Suksesin e nxënësit, (raport narrativ);
- Ditarin elektronik (sikurse ai fizik);
- Moduli i fletëkalimeve
- Vërtetimet
- Shënimi i orëve mësimore nga mësimdhënësit;
- Evidentimi i mungesave të nxënësve, mësimdhënësesve dhe stafit tjetër;
- Menaxhimi i takimeve;
- Raportet javore për nxënës;
- Psikologu
- Lista e transfereve të nxënësve
- Transferimi i nxënësve në SHML nga klasa e 9-te.
- Transporti
- Shujtat
- Legjislacioni
- Kalendari i aktiviteteve;
- Video ligjëratat të njësive mësimore për nxënës ;
- Aktivitetet përgatitore (kuize, asociacione, teste);
- Orari mësimor;
- Aktivitetet profesionale (Raportim për punën e bërë);
- Vlerësimi i performancës së shkollës sipas udhëzuesit për VBSH;
- Sondazhe, Anketime dhe hulumtime;
- Kalkulimi i statistikave të suksesit (për lëndë dhe të përgjithshëm);
- Inventari;

- Moduli i dëftesave
- Moduli i rikthimit të të dhënave
- Arkiva e të gjithë dokumentacioneve etj.
- Hostimi i te dhënave
- Video udhëzues për secilin modul,
- Databaza e zhvillimit profesional të mësimitdhënësve,
- Databaza e licencimit të mësimitdhënësve,
- Materiale mësimore digjitale,
- Materialet per prinder
- Kurrikulat,
- Planprogramet,
- Profilet e shkollave profesionale.
- Regjistrimi i nxenesve ne klasen e 10

Skenderaj 2024–2028

Strategjia e Zhvillimit te Edukimit dhe Aftësive

Perkrahja e Studenteve dhe Profesorëve

Komuna e Skenderajt është përkushtuar të mbështesë ekselencën akademike në mesin e studentëve të saj duke ofruar bursa modeste. Gjithashtu, komuna planifikon të elaborojë më tej programet e saj të bursave duke futur aktivitete shtesë. Investimi në trajnimin dhe avancimin e mësimitdhënësve dhe profesorëve që mund të adresojnë nevojat arsimore të Skenderajt është vendimtar.

Sherbimet e Orientimit ne Karrier

Për të zburuar efektet e migrimit të të rinjve dhe për t'u ofruar banorëve të rinj një të ardhme premtuese brenda Skenderajt, shërbimet e këshillimit të karrierës u identifikuan si një fokus strategjik kritik. Këto shërbime ofrohen në bashkëpunim me donatorë ndërkombëtarë, duke ofruar udhëzime për të rinjtë në lidhje me rrugët e mundshme të karrierës dhe zgjedhjet arsimore.

Profile Profesionale

Nëpërmjet mbështetjes nga donatorët ndërkombëtarë, komuna synon të prezantojë profile të reja profesionale që përputhen me kërkesat në zhvillim të tregut të punës. Kjo nismë është krijuar për t'u ofruar studentëve aftësi relevante dhe praktike që rrisin punësueshmërinë e tyre.

Dixhitalizimi i Shkollave

Një fokus i rëndësishëm strategjik për Skenderajn është dixhitalizimi i shkollave. Ky transformim përfshin investimin në teknologji për të pajisur shkollat me mjetet dhe infrastrukturën e nevojshme për arsim modern dhe efektiv.

Strategjia e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

Komuna e Skenderajt vë theks të madh në mirëqenien dhe shëndetin e banorëve të saj. Drejtorinë e Shëndetësisë, ka identifikuar disa sfida kritike dhe mundësi strategjike, të cilat çuan në zhvillimin e iniciativave të integruara të kujdesit shëndetësor dhe atij social.

Zhvillimi i fuqisë punëtore të kualifikuar shëndetësore

Një nga sfidat kryesore të theksuara ishte mungesa e profesionistëve të kualifikuar të kujdesit shëndetësor, veçanërisht mjekëve të familjes dhe gjinekologëve. Për të adresuar këtë sfidë, Komuna e Skenderajt ka identifikuar zhvillimin e këtyre profileve të kujdesit shëndetësor si një fokus strategjik kyç. Parashikohen iniciativat e mëposhtme:

Bursat për profesionistët e mjekësisë: Skenderaj planifikon të investojë në mjekët e komunës duke ofruar bursa për të mbështetur arsimimin dhe trajnimin e tyre. Këto bursa synojnë të motivojnë individët për të ndjekur karrierën si **mjekë familjarë** dhe **gjinekologë** dhe të sigurojnë që ata të jenë të pajisur me aftësitë dhe kualifikimet e nevojshme.

Mbështetje për vendosjen e punës: Për të tërhequr dhe mbajtur profesionistë të kualifikuar të kujdesit shëndetësor, Komuna synon të ofrojë mbështetje për vendosjen e punës për të diplomuarit në mjekësi. Kjo përfshin mundësitë për punë me kohë të pjesshme gjatë studimeve dhe vendosjen e punës pas diplomimit. Duke lehtësuar kalimin e tyre në fuqinë punëtore, Skenderaj siguron furnizim të vazhdueshëm me profesionistë mjekësorë.

Qasja në Barna dhe teknologjitë thelbësore

Disponueshmëria e barnave thelbësore dhe aksesit në teknologjinë e avancuar mjekësore janë thelbësore për ofrimin e shërbimeve efektive të kujdesit shëndetësor. Gjatë diskutimeve u identifikua se Skenderaj përballlet me sfida që kanë të bëjnë me disponueshmërinë e barnave dhe aparaturave të rëndësishme teknologjike siç janë skanimet CT. Për të adresuar këtë çështje, komuna ka përcaktuar fokusin strategjik të mëposhtëm:

Sigurimi i furnizimit me barna: Komuna e Skenderajt është e përkushtuar që të sigurojë disponueshmëri të vazhdueshme të barnave esenciale në objektet e kujdesit shëndetësor. Kjo përfshin partneritetin me furnitorë të besueshëm, krijimin e sistemeve të menaxhimit të inventarit dhe dhënien e prioriteteve në prokurimin e medikamenteve thelbësore.

Investimi në teknologjinë mjekësore: Për të kapërcyer hendekun teknologjik në kujdesin shëndetësor, Skenderaj planifikon të investojë në pajisje të avancuara mjekësore, siç janë skanerët CT. Ky investim jo vetëm që përmirëson aftësitë diagnostikuese, por edhe redukton nevojën e pacientëve për të kërkuar shërbime mjekësore jashtë komunës. Duke përmirësuar

FOKUSI KRYESOR

- Zhvillimi i Personelit Shëndetësor
- Bursa dhe Vendosija në Punë për studentët e mjekësisë
- Qasja në Barna dhe Teknologji Thelbësore
- Dixhitalizimi i Infrastrukturës
- QKMF e Qytetit dhe Kujdesi Shëndetësor Rural
- Kujdesi dhe Strehimi Social

infrastrukturën teknologjike, Skenderaj synon të ofrojë shërbime gjithëpërfshirëse të kujdesit shëndetësor për banorët e tij.

Dixhitalizimi i Infrastrukturës

Dixhitalizimi ofron përfitime të rëndësishme në sektorin e kujdesit shëndetësor, duke mundësuar menaxhim efikas, komunikim dhe kujdes ndaj pacientëve. Komuna e Skenderajt e njeh rëndësinë e dixhitalizimit të infrastrukturës së kujdesit shëndetësor dhe ka përcaktuar objektivat strategjike të mëposhtme, me përfitime të ngjashme me ato të dixhitalizimit të sistemit arsimor:

- **Menaxhimi efikas i objekteve:** Sistemet dixhitale thjeshtojnë detyrat administrative dhe përmirësojnë menaxhimin e përgjithshëm të objekteve të kujdesit shëndetësor, nga takimet dhe të dhënat e pacientëve deri te faturimi dhe shpërndarja e burimeve.
- **Raportimi dhe Përgjegjësia:** Platformat dixhitale ofrojnë mekanizma raportimi dhe llogaridhënieje në kohë reale, duke u mundësuar autoriteteve të kujdesit shëndetësor të monitorojnë dhe vlerësojnë performancën e objektit të kujdesit shëndetësor, rezultatet e pacientëve dhe përdorimin e burimeve.
- **Komunikimi efektiv:** Mjetet dixhitale lehtësojnë komunikimin pa probleme midis profesionistëve të kujdesit shëndetësor, pacientëve dhe objekteve të kujdesit shëndetësor, duke siguruar kujdes transparent dhe bashkëpunues.
- **Vlerësimi i performancës:** Të dhënat e mbledhura përmes sistemeve dixhitale lejojnë vlerësime të bazuara në të dhëna të performancës së kujdesit shëndetësor, duke çuar në përmirësime të vazhdueshme në shërbimet e kujdesit shëndetësor.
- **Informacion për Strategjitë e Përmirësimit:** Të dhënat e mbledhura mund të përdoren për të identifikuar fushat për përmirësim dhe hartimin e strategjive për të përmirësuar cilësinë e shërbimeve të kujdesit shëndetësor.

QKMF e Qytetit dhe Shërbimet e Kujdesit Shëndetësor Rural

Duke pasur parasysh trendet e urbanizimit ku qytetarët po lëvizin në qytet, duke lënë zonat rurale të pakta të populluara, Komuna e Skenderajt po planifikon ta adresojë këtë ndryshim me iniciativa strategjike të kujdesit shëndetësor:

- **QKMF e Qytetit:** Për të plotësuar kërkesën në rritje për shërbime të kujdesit shëndetësor në qytet, Skenderaj planifikon të krijojë një qendër shëndetësore të qytetit. Kjo qendër pritet të lehtësojë tensionin e kapaciteteve në spitalin e urgjencës dhe të ofrojë një gamë të gjerë shërbimesh të kujdesit shëndetësor, duke përfshirë kujdesin parësor, klinikat e specializuara dhe programet e kujdesit parandalues.
- **Partneritetet - Rural Health Care:** Komuna e Skenderajt aktualisht bashkëpunon me një partner të jashtëm që ofron shërbime të kujdesit shëndetësor në distancë për njerëzit në nevojë në zonat rurale. Ky partneritet strategjik pritet të vazhdojë dhe të forcohet më tej duke prezantuar aktivitete dhe shërbime të reja. Këto shërbime mund të përfshijnë njësitë mobile të kujdesit shëndetësor dhe programet e edukimit shëndetësor që synojnë të rrisin aksesin dhe rezultatet e kujdesit shëndetësor në zonat rurale. Për shembull, një shërbim që pritet të rritet janë vizitat në shtëpi për gratë shtatzëna dhe të moshuarit, me 2-3 vizita në ditë në varësi të nevojave të tyre.
- **Rinovimi i infrastrukturës aktuale:** Mungesa e infrastrukturës është gjithashtu një sfidë në sektorin e shëndetësisë. Komuna e Skenderajt planifikon të rinovojë të gjitha institucionet

e saj shëndetësore dhe të investojë në infrastrukturën dhe teknologjinë e tyre të qëndrueshme. Renovimet synojnë modernizimin e objekteve të kujdesit shëndetësor, rritjen e funksionalitetit të tyre dhe sigurimin e qëndrueshmërisë së shërbimeve të kujdesit shëndetësor.

Kujdesi dhe Strehimi Social

Kujdesi social është një komponent kritik brenda kompetencave të departamentit të kujdesit shëndetësor dhe rritja e kapaciteteve të banesave sociale dhe rinovimi i atyre aktuale u identifikua si një fokus strategjik kyç. Ky fokus strategjik është thelbësor, pasi synon individët e moshuar, të pa favorizuarit ekonomikisht dhe viktimat e dhunës; Rrjedhimisht janë parashikuar iniciativat e mëposhtme.

Rinovimi i banesave sociale ekzistuese: Komuna do të implementoj projektin për rinovimin e njësive ekzistuese të banesave sociale për të përmirësuar cilësinë, aksesin dhe funksionalitetin e tyre. Kjo përpjekje rinovimi synon të përmirësojë kushtet e jetesës dhe komoditetin e banorëve, duke i bërë banesat sociale një opsion më dinjitoz dhe më të sigurt për ata që kanë nevojë.

Iniciativat e integruara të kujdesit shëndetësor dhe të kujdesit social të përshkruara më sipër demonstrojnë përkushtimin e Komunës së Skenderajt për të përmirësuar mirëqenien e përgjithshme të banorëve të saj. Duke adresuar sfidat e kujdesit shëndetësor, duke përmirësuar infrastrukturën dhe duke zgjeruar shërbimet e kujdesit social, Komuna synon të krijojë një mjedis më të shëndetshëm dhe më mbështetës për komunitetin e saj.

Skenderaj 2024–2028

Strategjia e Kujdesit Shëndetësor dhe Mirëqenies Sociale

Qendra Shendetesore

Ndertimi i Qendres Ambulatore ne Qender te Qytetit te Skenderaj.

Teknologji Mjekesore

Investime ne Dixhitalizim te infrastruktures dhe pajisje me teknologjite e nevojshme mjekesore.

Barnat Esenciale

Investime te vazhdueshme ne furnizim me barna esenciale per qytetaret e Komunes se Skenderajt

Perkujdesje

Perkujdesje per qytetaret ne zonat rurale dhe ata me nevoja per strehim social.

Strategjia e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

Strategjia e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të Komunës së Skenderajt paraqet një qasje gjithëpërfshirëse dhe largpamëse për shfrytëzimin e potencialit të jashtëzakonshëm të sektorit rural dhe bujqësor të komunës. Strategjia thekson rolin kritik të zhvillimit rural dhe bujqësor në promovimin e vetëpunësimit, krijimin e mundësive të reja të punës dhe frenimin e tendencave të migracionit. Duke investuar në këtë sektor, komuna synon të stimulojë rritjen ekonomike, të rrisë mirëqenien e qytetarëve të saj dhe të sigurojë qëndrueshmërinë afatgjatë të komunitetit lokal.

FOKUSI KRYESOR

- Qasja në Burimet Ujore
- Pemishtet
- Blegtoria, Pemëtaria, Serat
- Rrjetëzimi dhe Bashkëpunimi mes fermerëve lokal
- Tërheqja e Investitorëve dhe Donatorëve
- Sigurimi i Mjeteve themelore të punës për fermerë

Qasja në burimet ujore

Një nga sfidat kryesore që pengon zhvillimin e bujqësisë në Komunën e Skenderajt është qasja e kufizuar në burimet ujore për ujitje. Aktualisht, shumë fermerë mbështeten në ujin e pijshëm për ujitje, i cili nuk është as i qëndrueshëm dhe as me kosto efektive. Adresimi i kësaj sfide është i një rëndësie të madhe. Komuna e njeh rëndësinë strategjike të zgjidhjes së problemit të ujit për fermerët dhe e ka bërë atë një prioritet kryesor. Për të arritur këtë, Komuna e Skenderajt është e përkushtuar të shfrytëzojë donatorët ndërkombëtarë dhe të bashkëpunojë me qeverinë për të siguruar burimet e nevojshme për zhvillimin e infrastrukturës ujore, siç janë bunarët, kanalet vaditëse dhe rezervuarët. Kjo do t'u mundësojë fermerëve qasje në burimet ujore në mënyrë më efikase, duke rritur kështu produktivitetin bujqësor.

Pemishtet

Bazuar në studime dhe vlerësime të ndryshme, pemishtet janë identifikuar si me potencialin më të lartë të rendimentit në Komunën e Skenderajt për shkak të profilit të favorshëm gjeologjik. Komuna e pranon rëndësinë strategjike të pemishteve dhe planifikon të rrisë prodhimin dhe investimet e tyre. Për të arritur këtë, Skenderaj do të punojë ngushtë me fermerët vendas për t'u ofruar atyre mbështetjen dhe burimet e nevojshme për të dhënë korrje sa më të mira. Qëllimi është promovimi i kultivimit të pemëve frutore me vlerë të lartë, të cilat mund të kontribuojnë ndjeshëm në zhvillimin ekonomik të komunës.

Rrjeti dhe bashkëpunimi i fermerëve

Komuna e Skenderajt njeh përfitimet e mundshme të fermerëve që punojnë së bashku dhe bashkëpunojnë në iniciativa të përbashkëta. Për të përfituar nga këto avantazhe, Komuna do të organizojë ngjarje dhe platforma rrjetëzimi për fermerët vendas që të lidhen, të ndajnë njohuritë dhe të formojnë sipërmarrje të përbashkëta. Duke u bashkuar, fermerët mund të ulin kostot e transportit, të negociojnë çmime më të mira për produktet e tyre duke shitur në sasi më të mëdha dhe të përfitojnë nga fuqia e negociatave kolektive. Këto ngjarje të rrjetëzimit do të shërbejnë gjithashtu si një platformë për të angazhuar aktorë të ndryshëm, duke përfshirë kompani

konsulente, donatorë ndërkombëtarë dhe investitorë potencialë, për të forcuar më tej sektorin vendas të bujqësisë. Për më tepër, në kuadër të rrjetëzimit të fermerëve Komuna e Skenderaj si fokus strategjik të saj për vitet e ardhshme do të ketë Organizmi i panairëve dhe mbajtjen e trajnimeve të ndryshme për krasitje. Iniciativa të ngjashme synojnë tërheqjen e donatorëve dhe palëve të ndryshme të interesit të cilat do të përkrahin zhvillimin e fermerëve të Skenderajt.

Tërheqja e investitorëve ndërkombëtarë dhe bashkëpunimi me donatorë të ndryshëm

Tërheqja e investitorëve ndërkombëtarë është fokusi kryesor i Strategjisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Komuna e Skenderajt njihet potencialin e investitorëve ndërkombëtarë për të injektuar kapital, ekspertizë dhe teknologji në sektorin e bujqësisë. Për ta bërë komunën më tërheqëse për investitorët, Skenderaj ofron kushte, stimuj dhe mbështetje shumë tërheqëse. Aktualisht, komuna ka disa shkolla të braktisura që mund t'u vihen në dispozicion investitorëve për t'i përdorur si qendra përpunimi të produkteve të ndryshme bujqësore. Vizioni i Komunës është të investojë në fermerët e saj vendas dhe të krijojë infrastrukturën e nevojshme që ata të angazhohen drejtpërdrejt me konsumatorët, në vend që t'i shesin prodhimet e tyre si lëndë të para përpunuesve të palëve të treta. Kjo qasje rrit zinxhirin e vlerës, fuqizon fermerët vendas dhe stimulon rritjen ekonomike. Komuna e Skenderajt planifikon të ofrojë një sërë përfitimesh për investitorët, siç janë stimujt tatimorë, qasja në infrastrukturën lokale dhe asistencë në lundrimin në mjedisin rregullator lokal.

Më tutje, përpos investitorëve vlerë të ngjashme strategjike për Komunën e Skenderajt kanë edhe donatorët e ndryshëm si Islamic Relief Kosova dhe Initiative for Agricultural Development of Kosovo – IADK. Këta donatorë klasifikohen si partner strategjik të komunës për të zhvilluar dhe përkrahur bujqësinë në përgjithësi në komunën e Skenderajt. Rrjedhimisht, bashkëpunimi dhe shfrytëzimi i ekspertizës dhe granteve/përkrahjeve në kuadër të programeve të ndryshme të cilat i ofrojnë këta donatorë, përbën një fokus strategjik në vete për komunën e Skenderajt, gjegjësisht Drejtorinë e Bujqësisë.

Sigurimi i mjeteve të punës

Për të nxitur prodhimin bujqësor të fermerëve vendas, sigurimi i tyre me mjetet e nevojshme të punës është një aktivitet strategjik jetik. Kjo përfshin aksesin në pajisjet, makineritë dhe teknologjinë moderne bujqësore. Duke i pajisur fermerët me mjetet e duhura, Komuna e Skenderajt synon të rrisë efikasitetin, të rrisë rendimentet dhe të përmirësojë produktivitetin e përgjithshëm të sektorit të bujqësisë.

Strategjia e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të Komunës së Skenderajt paraqet një qasje holistike për zhblokimin e potencialit të sektorit rural dhe bujqësor. Duke adresuar sfidat kryesore, duke nxitur bashkëpunimin mes fermerëve, duke tërhequr investitorë ndërkombëtarë dhe duke siguruar burime thelbësore, Komuna synon të krijojë një sektor bujqësor të qëndrueshëm dhe të lulëzuar që jo vetëm gjeneron mundësi ekonomike, por edhe ruan mënyrën e jetesës lokale. Kjo strategji paraqet përkushtim për mirëqenien e qytetarëve të komunës, ruajtjen e komuniteteve rurale dhe realizimin e një Skenderaj të begatë dhe të vetë-qëndrueshëm.

Përfundimisht, kur jemi tek vetë-qëndrueshmëria vlen të theksohet se kulturat kryesore bujqësore të cilat përkufizojnë Komunën e Skenderajt janë **Blegtoria, Pemëtaria, Serat, dhe Pemishte**. Përkrahja e vazhdueshme e këtyre kulturave bujqësore në qdo kapacitet të disponueshëm nga Komuna e Skenderaj në vete përbën fokusin kryesor strategjik të Drejtorisë së Bujqësisë.

Skenderaj 2024–2028

Strategjia e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

Burimet Ujore

Perkrahje e vazhdueshme për fermeret lidhur me investimet në burimet ujore për ujitje të kulturave bujqesore.

Pemishtet

promovimi i kultivimit të pemëve frutore me vlerë të lartë, të cilat mund të kontribuojnë në zhvillimin ekonomik të komunës.

Mentorim

Asistencë dhe perkrahje e fermerëve lokal në aplikimin për grantet qeveritare të bujqësisë.

Iinvestimet e Huaja

Perpunimi i produkteve bujqesore. Injektimi i kapitalit, ekspertizës dhe teknologjisë në sektorin e bujqësisë.

Rrjeti i Fermerëve

Evente dhe platforma rrjetëzimi për fermerët vendas që të lidhen, të ndajnë njohuritë dhe të formojnë iniciativë të përbashkëta.

Strategjia e Zhvillimit të Kulturës, Rinisë dhe Sportit

Strategjia për Zhvillimin e Kulturës, Rinisë dhe Sportit të Komunës së Skenderajt përfaqëson një qasje gjithëpërfshirëse dhe largpamëse për të promovuar pasurimin kulturor, angazhimin dhe zhvillimin e të rinjve dhe avancimin e sportit. Strategjia vendos një theks të fortë në shpërndarjen e burimeve, zgjerimin e programeve kulturore, investimet në trashëgiminë kulturore dhe mbështetjen e vazhdueshme për sportin. Duke investuar në këto zona, komuna synon të krijojë një komunitet të gjallë, të pasur kulturalisht dhe aktiv, i cili jo vetëm ruan traditat e tij, por gjithashtu ushqen rininë dhe feston trashëgiminë e tij sportive.

FOKUSI KRYESOR

- Zhvillimi Kulturor dhe Aktiviteteve Kulturore
- Promovimi i Trashëgimisë Kulturore
- Promovimi i Sportit dhe Aktiviteteve
- Investimet në Kinema dhe Muze të Qytetit

Rritja e buxhetit dhe aktiviteteve

Gjatë takimit me Drejtorinë e Kulturës në Komunën e Skenderajt, u theksua se një fokus strategjik vendimtar për këtë departament është rritja e buxhetit dhe diversifikimi i aktiviteteve të tij. Aktualisht, më shumë se 80% e buxhetit të departamentit është ndarë për grantet e klubeve sportive, me një pjesë të konsiderueshme të drejtuar për klubin lokal të futbollit. Mbështetja e madhe në këto grante për operacionet e klubit të futbollit paraqet një sfidë. Për të adresuar këtë, Komuna synon të rivlerësojë ndarjen buxhetore për të mbështetur një gamë më të gjerë të iniciativave kulturore, rinore dhe sportive, duke siguruar një shpërndarje më të balancuar të burimeve.

Zhvillimi kulturor

Pavarësisht një programi aktiv të festivaleve dhe ngjarjeve kulturore, Komuna planifikon të nxisë më tej zhvillimin kulturor duke bërë investime strategjike në qendrat kulturore rurale, shpesh të referuara si sub-qendra kulturore; investime këto që realizohen në kuadër të Drejtorisë së Urbanizmit. Këto qendra, ndërkohë që ekzistojnë aktualisht, kërkojnë rinovim të konsiderueshëm për të shërbyer si qendra për aktivitete të reja kulturore. Rivitalizimi i këtyre objekteve është thelbësor pasi që kontribuojnë në pasurimin kulturor, dhe parandalojnë përkeqësimin e tyre.

Promovimi i Trashëgimisë Kulturore

Komuna e Skenderajt krenohet me një trashëgimi të pasur kulturore që përfshin vende të shumta historike, ngjarje dhe tradita. Për të përfituar nga kjo pasuri kulturore, Komuna ka në plan të investojë në promovimin e trashëgimisë së saj kulturore. Një qasje është instalimi i sinjalistikës në të gjithë qytetin për të udhëhequr turistët dhe vendasit drejt këtyre vendeve të trashëgimisë. Gjithashtu, komuna synon të publikojë guidë turistike për t'i njohur vizitorët me thesaret kulturore të Skenderajt. Një projekt potencial emocionues është zhvillimi i një pakete turistike të trashëgimisë që do të nënvizonte rolin e regjionit në luftën çlirimtare të Kosovës, duke filluar nga Skenderaj. Krijimi i një muzeu dixhital ose ekspozita historike interaktive mund të tërheqë turistët gjatë rrëfimit të historisë së rrugëtimit të Kosovës drejt pavarësisë.

Promovimi i Sportit

Skenderaj ka fituar një reputacion si qytet i sportit për shkak të historisë së tij të shquar sportive. Si pjesë e strategjisë, komuna planifikon të mbajë investimet e vazhdueshme në sport duke rinovuar vazhdimisht salla dhe qendra sportive. Një investim potencial i dukshëm brenda këtij fokusi është zhvillimi i një stadiumi të ri futbollit të qytetit. Stadiumi i ri jo vetëm që do të përmirësonte infrastrukturën sportive, por do të shërbente edhe si një simbol i përkushtimit të Komunës për përsosmërinë sportive.

Investimet ne Kinema dhe Muze të Qytetit

Investimi në objektet kulturore konsiderohet vendimtar për tërheqjen e të rinjve dhe turistëve ndërkombëtarë, duke i inkurajuar ata të qëndrojnë në Skenderaj dhe të eksplorojnë ofertat e tij kulturore. Komuna planifikon të ndajë burime për të rigjallëruar dhe zgjeruar kinemanë e qytetit, duke ofruar një platformë për shfaqjen e filmave vendas dhe ndërkombëtarë, duke krijuar një qendër argëtimi për komunitetin. Për më tepër, muzeu i qytetit është planifikuar të ndërtohet së shpejti. Investimi në muze synon të ofrojë një udhëtim magjepsës nëpër historinë, traditat dhe thesaret kulturore të rajonit. Këto objekte kulturore pritet të jenë thelbësore në tërheqjen e vizitorëve dhe promovimin e arteve dhe kulturës lokale.

Strategjia për Zhvillimin e Kulturës, Rinisë dhe Sportit të Komunës së Skenderajt përfaqëson një përkushtim për të nxitur një skenë të gjallë kulturore, për të fuqizuar të rinjtë e saj dhe për të festuar trashëgiminë e saj sportive. Duke shpërndarë burime në mënyrë efektive, duke promovuar trashëgiminë kulturore dhe duke investuar në infrastrukturën kulturore dhe sportive, Komuna synon të krijojë një komunitet dinamik dhe të pasur kulturor që mirëpret banorët dhe vizitorët njësoj për të eksploruar, angazhuar dhe festuar diversitetin kulturor, rinor dhe sportiv të Skenderajt. Kjo strategji pasqyron përkushtimin e Komunës për të ruajtur traditat, për të ushqyer talentin dhe për të krijuar një trashëgimi të gjallë kulturore dhe sportive për të ardhmen.

Skenderaj 2024–2028

Strategjia e Zhvillimit të Kulturës, Rinisë dhe Sportit

Zhvillimi Kulturor

Rritja e buxhetit dhe aktiviteteve, investimi në sub-qendrat e kultures, promovimi i aktiviteteve dhe trashëgimis kulturore

Promovimi i Sportit

Investimet e vazhdueshme në sport rinovimi i sallave dhe qendra sportive. Stadiumi i Ri. Perkraja e sportistëve dhe klubeve sportive

Kinema dhe Muze të Qytetit

Platformë për shfaqjen e filmave vendas dhe ndërkombëtarë. Promovimi i historisë, traditave dhe thesareve kulturore.

Strategjia e Avancimit të Shërbimeve Elektronike në Administratën Publike

Strategjia për Avancimin e Administratës për Komunën e Skenderajt pasqyron një qasje gjithëpërfshirëse që synon rritjen e efikasitetit dhe transparencës së proceseve administrative, duke përmirësuar njëkohësisht cilësinë e shërbimeve administrative. Komuna ka identifikuar iniciativa kyçe për të transformuar ofrimin e shërbimeve për qytetarët dhe për të siguruar një qeveri më të përgjegjshme dhe transparente. Kjo strategji thekson digjitalizimin e arkivave dhe avancimin e sistemeve elektronike.

FOKUSI KRYESOR

- Dixhitalizimi i Dokumenteve (veçanërisht dosjeve të vjetra nga viti 2000-2012)
- Transparenca e Shtuar përmes Sistemit të pajisjeve elektronike informuese

Sistemi i Menaxhimit të Efikasitetit dhe Transparenca Administrative

Dixhitalizimi i Arkivave dhe Dokumenteve Zyrtare Një nga nismat thelbësore me fokus strategjik është digjitalizimi i plotë i arkivave dhe dokumenteve të tjera fizike. Ndërkohë që komuna ka digjitalizuar tashmë një pjesë të konsiderueshme të dokumentacionit të saj, fokusi strategjik është digjitalizimi i të gjitha dokumenteve, veçanërisht dosjeve të vjetra nga viti 2000-2012. Kjo nismë synon të thjeshtëtojë aksesin në të dhënat historike, të përmirësojë sigurinë e të dhënave dhe të rrisë efikasitetin administrativ. Komuna e Skenderajt ka të zhvilluar shumë sistemet elektronike dhe është duke i përdorur sistemin e intranetit, sistemin e gjendjes civile, e-kioskën, e-pasurin, SMAED-in, sistemin e menaxhimit të radhës e shumë sisteme tjera që janë në kuadër të komunës për shërbime tjera, që e rrisin efikasitetin e shërbimeve ndaj qytetarëve dhe shërbimeve tjera në komunë. Ne si strategji kemi edhe avancimin e këtyre shërbimeve elektronike në koordinim edhe më nivelin qendror që të kemi edhe më shumë efikasitet, efektivitet, transparencë dhe llogaridhënie.

Sistemi i pajisjeve elektronike informuese: Për të forcuar nismat e transparencës, do të vendoset një sistem elektronik informues në komunë dhe jashtë objektit të komunës, ku do të jet i vendosur dukshëm përballë komunës, do të përdoret për të shfaqur njoftimet dhe informacionet publike. Kjo platformë do të shërbejë si një kanal vendimtar për shpërndarjen e informacionit të rëndësishëm tek publiku, duke siguruar transparencë në çështjet komunale.

Strategjia e Avancimit të Shërbimeve Publike

Në zemër të Komunës së Skenderajt qëndron një vizion për avancimin e shërbimeve publike – një vizion i rrënjosur në efikasitet, transparencë dhe përqendrim te qytetari. Ky kapitull shqyrton iniciativat strategjike të krijuara për të ngritur standardet e ofrimit të shërbimeve publike.

Në vijim, janë prezantuar strategjitë transformuese që synojnë të ushqejnë një kulturë të përsosmërisë dhe gjithë përfshirjes. Nga përmirësimet administrative te integrimet teknologjike, Komuna e Skenderajt ka një kurs drejt një të ardhmeje të përcaktuar nga qeverisja e orientuar drejt shërbimeve publike për qytetarët e saj.

FOKUSI KRYESOR

- Infrastruktura Publike
- Kamerat Publike
- Ndrëçimi Publik
- Menaxhimi i Mbeturinave
- Menaxhimi i Parkingut

Avancimi i Shërbimeve Publike

Instalimi i kamerave publike: Rritja e sigurisë publike është një prioritet dhe një nga nismat kryesore përfshin instalimin e më shumë kamerave publike në të gjithë qytetin. Këto kamera, të menaxhuara së bashku nga policia lokale dhe Komuna, do të kontribuojnë në monitorimin dhe ruajtjen e sigurisë publike.

Mbikëqyrja e shtuar do të shërbejë si frenues ndaj aktiviteteve të paligjshme dhe do të sigurojë mbrojtjen e qytetarëve.

Përmirësimi i ndriçimit publik: Rritja e mbulimit të ndriçimit publik është një tjetër objektivi vendimtar. Rritja e ndriçimit publik do të krijojë një mjedis më të sigurt dhe më mikpritës për qytetarët, do të përmirësojë estetikën e përgjithshme urbane dhe do të kontribuojë në një ndjenjë sigurie gjatë natës.

Rehabilitimi dhe Revitalizimi i Infrastrukturës Publike: Fokusi kryesor i Drejtorisë së Shërbimeve Publike është rehabilitimi dhe investimi i vazhdueshëm në infrastrukturën publike. Rrjedhimisht në kuadër investimeve strategjike të kësaj Drejtorie janë të përfshira riparimi dhe zgjerimi i vendaljeve për autobus dhe mbulimi i tyre si dhe rehabilitimi i kanalizimeve në fashtra dhe bashkësi lokale.

Shërbimet e Menaxhimit të Mbeturinave: Duke adresuar çështjen e deponive ilegale, Komuna planifikon të përfshijë shërbimet e menaxhimit të mbetjeve në kuadër të përgjegjësisë së EKONATYRA-s. Kjo nismë strategjike do të kontribuojë ndjeshëm në tejkalimin e sfidave të menaxhimit të mbetjeve, përmirësimin e qëndrueshmërisë mjedisore dhe promovimin e një komune më të pastër.

Menaxhimi i parkimit publik: Menaxhimi i parkimit publik është identifikuar si një fokus strategjik. Komuna planifikon të zhvillojë parkingje të reja publike, duke siguruar mirëmbajtjen dhe rinovimin e vazhdueshëm të tyre.

Përmirësimi i infrastrukturës së parkimit do të rrisë komoditetin dhe aksesin e zonave publike brenda qytetit. Vlen të theksohet se parkingjet e reja priten të adaptohen gjithashtu edhe për veturat elektrike si dhe për burim energjie të shfrytëzojnë energjinë solare. Kjo do të sigurojë se Komuna e Skenderajt është në hap me kohën sa i përket praktikave të fundit të mobilitetit urban.

Skenderaj 2024 – 2028

Strategjia e Avancimit të Shërbimeve Publike

Kamerat Publike

Instalimi i Kamerave publike e rrit sigurinë publike përbrenda komunës

Ndriqimi Publik

Rritja e mbulueshmërisë së ndriçimit publik krijon një mjedis më të sigurt dhe më mikpritës për qytetarët.

Rehabilitimi i Kanalizimeve

Rehabilitim dhe investim i vazhdueshëm në infrastrukturën publike.

Transporti Urban

Riparimi dhe zgjerimi i vendaljeve per autobus dhe mbulimi i tyre.

Menaxhimi i Mbeturinave

Adresimi i Deponive Ilegale, përmirësimin e qëndrueshmërisë mjedisore dhe promovimin e një komune më të pastër.

Parkingu Publik

Parkinge të reja publike, duke siguruar mirëmbajtjen dhe rinovimin e vazhdueshëm të tyre. Parkinge Solare

Strategjia e Zhvillimit Urbanistik

Strategjia e Zhvillimit Urbanistik për Komunën e Skenderajt përshkruan një qasje gjithëpërfshirëse që synon nxitjen e zhvillimit të qëndrueshëm urban dhe ruajtjen e mjedisit. Komuna e Skenderaj ka identifikuar projektet kryesore strategjike ku përfshihen zgjerimin dhe rivitalizimin e infrastrukturës publike, adresimin e sfidave të qasjes dhe furnizimit me ujë të pijshëm dhe përditësimin e të hartës zonale duke inkurajuar rritjen dhe investimet urbane dhe qëndrueshmërinë mjedisore.

Planifikimi Urban dhe Zhvillimi i Infrastrukturës

Një fokus kryesor strategjik i departamentit të Urbanistikës është të bëjë investime kapitale në infrastrukturën publike. Këtu përfshihen iniciativat që lidhen me furnizimin me ujë, lidhjen rrugore dhe zgjerimin e sistemit të kanalizimeve. Gjatë katër viteve të ardhshme, komuna planifikon të investojë ndjeshëm në fshatrat që ende nuk i kanë marrë këto shërbime të rëndësishme. Objektivi është të sigurohet që infrastruktura publike të jetë e aksesueshme në të gjithë komunën, me fokus të veçantë në arritjen e zonave jashtë qendrës së qytetit.

Për të tepër, ashtu siç u theksua Komuna e Skenderajt ka prioritet furnizimin me ujë të pijes; gjegjësisht projektin e ujësjellësit Shipol –Brus ku përmes këtij projekti sigurohet uji i pijes për të gjithë banorët e Komunës së Skënderaj. Gjithashtu, Komuna e Skenderajt në aspektin afatgjatë do të planifikoj që të rritet kapaciteti i impiantit të ujërave të zeza në Llaush si dhe varësisht nga ndihma e Qeverisë apo donatorëve të huaj të ndërtoj një impiant me kapacitet të lartë për

FOKUSI KRYESOR

- Furnizimi me Ujë të Pijes
- Zhvillimi i Zonave Industriale dhe Parkut të Biznesit
- Investimi i Vazhdueshëm në Infrastrukturë: Rrugë, Ujësjiellës, Kanalizim, Ndriqim dhe të ngjashme.
- Sub-Qendrat Kulturore

trajtimin e ujërave te zeza për zonat të ndryshme. Përfundimisht Komuna e Skenderajt ka prioritet strategjik që të ofrojë infrastrukturë thelbësore secilit fshat duke përfshirë kështu rrugë, ujësjellës, kanalizim, ndriqim ,etj.

Për më tepër, në kuadër rivitalizimit urban të komunës së Skenderaj; me qëllim të parandalimit të migrimit të popullsisë në qytetet tjera, veçanërisht të rinjëve Komuna e Skenderaj, gjegjësisht Drejtoria e Urbanizimit ka si qëllim strategjik realizimin e projekteve lidhur me rivitalizimin e sub-qendrave në bashkësitë lokale përkatëse. Ky projekt ka rëndësi të veçant strategjike, pasi që mundëson integrimin kulturor të këtyre bashkësive lokale si dhe përkrah zhvillimin e aktiviteteve të ndryshme në këto bashkësi.

Stabiliteti i Qasjes ne Ujë

Adresimi i sfidës së aksesit në ujë është me rëndësi të madhe. Investimi i planifikuar në Digën e Kuqicës nga niveli qëndror, i cili ende nuk është zbatuar, qëndron si një fokus strategjik kyç për strategjinë e re nga viti 2024 deri në vitin 2028. Projekt ky i cili do të realizohet ne koordinim të plotë me nivelin qëndror e që synon të përmirësojë aksesin në burime ujore të pastra dhe të qëndrueshme, duke sjell përfitime si qytetin ashtu edhe zonat rurale për-rreth.

Përditësimi i Hartës Zonale

Një nga fokuset kryesore strategjike të këtij departamenti është përditësimi i vazhdueshëm i planit të zonimi. Ky plan pritet të luajë një rol vendimtar në avancimin e zhvillimit të Skenderajt duke tërhequr investime dhe gjeneruar mundësi të reja punësimi. Në planin e përditësuar zonal, Komuna synon të përfshijë zonat e përcaktuara për ndërtime bonus. Ndërtimet me bonus u ofrojnë kompanive të ndërtimit stimuj, si hapësirë shtesë për ndërtim, në këmbim të investimit të tyre në interesin publik. Ky koncept është veçanërisht tërheqës për financimin e investimeve kapitale në Skenderaj, duke pasur parasysh kufizimet buxhetore të komunës.

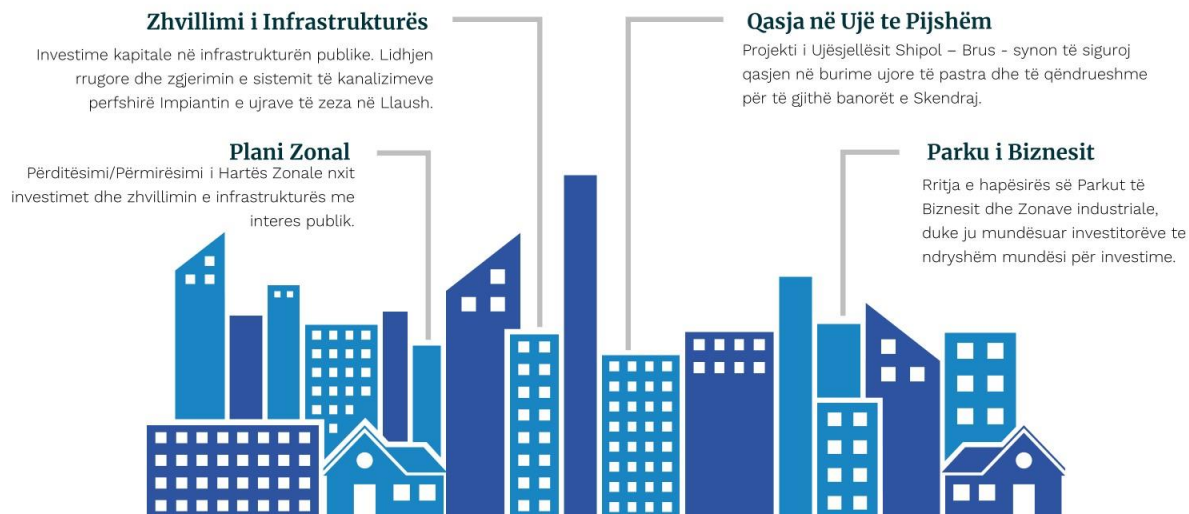
Komuna e Skenderajt ka aprovuar hartën zonale 2020-2028, në Qershor 2024 do te shikoj mundësin e korigjimit te saj duke respektuar legjislacionin në fuqi për të rritur sipërfaqet – zonimet me bonuse përmes të cilave Komuna do të bëjë zhvillimin e projekteve publike në të mirë të komunitetit duke pasur parasysh buxhetin e limituar komunal. Për më tepër, me korigjim/përditësim të vazhdueshëm të hartës zonale Komuna e Skenderajt planifikon të rrit zonat e dedikuara për aktivitete sportive, rekreacion etj. Lidhur me Parkun e Biznesit, Komuna e Skenderajt aktualisht e ka të aprovuar parkun e biznesit si projekt. Sidoqoftë me korigjim/përditësim te hartës zonale planifikon të siguroj edhe më tutje si dhe të shtojë edhe numrin e zonave tjera të dedikuara për park biznesi për te ju mundësuar investitorëve te ndryshëm mundësi për investime si dhe për t'ju ofruar lokacione të gatshme duke e rregulluar infrastrukturën, rrugët, ujësjellësin, kanalizimin etj.

Strategjia e Zhvillimit Urbanistik të Komunës së Skenderajt mishëron përkushtimin e komunës për zhvillimin e qëndrueshëm urban, përmirësimin e infrastrukturës dhe mbrojtjen e mjedisit. Duke u fokusuar në investimet kapitale në infrastrukturën publike, duke adresuar sfidat e aksesit në ujë dhe duke krijuar një plan të ri zonimi që inkurajon rritjen dhe investimet urbane, Komuna synon të arrijë vizionin e saj për një komunë të lidhur mirë, të gjallë dhe të qëndrueshme. Këto nisma strategjike do të kontribuojnë në përmirësimin e cilësisë së jetës për banorët, tërheqjen e investimeve të reja dhe sigurimin e qëndrueshmërisë mjedisore në rajon. Kjo strategji pasqyron përkushtimin e Komunës për të krijuar një komunitet të qëndrueshëm dhe të jetueshëm.

Skenderaj 2024-2028

YOUR Strategjia e Zhvillimit Urbanistik

Strategjia e Dixhitalizimit të Kadastrit

Drejtoria e Gjeodezisë dhe Kadastrës në Komunën e Skenderajt është duke nisur një rrugëtim transformues për të modernizuar dhe dixhitalizuar të dhënat e parcelave të saj. Ky fokus strategjik synon të kalojë nga sistemi ekzistues tekstual në një sistem të ri grafik dixhital efikas. Dixhitalizimi i parcelave të tokës paraqet një përpjekje monumentale që kërkon investime të konsiderueshme dhe mbështetje nga donatorët ndërkombëtarë.

Megjithatë, kjo iniciativë njihet si një faktor vendimtar suksesi që premtan të revolucionarizojë operacionet komunale dhe të përmirësojë ofrimin e shërbimeve, duke kontribuar përfundimisht në zhvillimin e përgjithshëm të komunës.

Dixhitalizimi i parcelave të tokës

Drejtoria e Gjeodezisë dhe Kadastrës ka identifikuar dixhitalizimin e parcelave të tokës si fokusin kryesor dhe të vetëm strategjik. Kjo nismë përfshin shndërrimin e të dhënave ekzistuese tekstuale të tokës në një sistem grafik dixhital modern. Përderisa ky transformim parashikohet të jetë një përpjekje intensive për burime, ai ka potencial të jashtëzakonshëm për Komunën e Skenderajt. Dixhitalizimi i parcelave të tokës në sistemin e ri është një objektiv kryesor me përfitime të shumëanshme:

- Përmirësimi i efikasitetit:** Duke kaluar në një sistem grafik dixhital, Drejtoria e Gjeodezisë dhe Kadastrës do të rrisë ndjeshëm efikasitetin e saj. Të dhënat dixhitale janë më të lehta për t'u menaxhuar dhe përditësuar, duke reduktuar punën administrative manuale.
- Rritja e ofrimit të shërbimeve:** Dixhitalizimi i parcelave të tokës trajton një nga kërkesat më të kërkuara për shërbime publike dhe dokumente nga qytetarët. Kjo thjeshton procesin e aksesit të informacionit të lidhur me tokën, duke përmirësuar kohën e ofrimit të shërbimeve dhe përgjigjes.

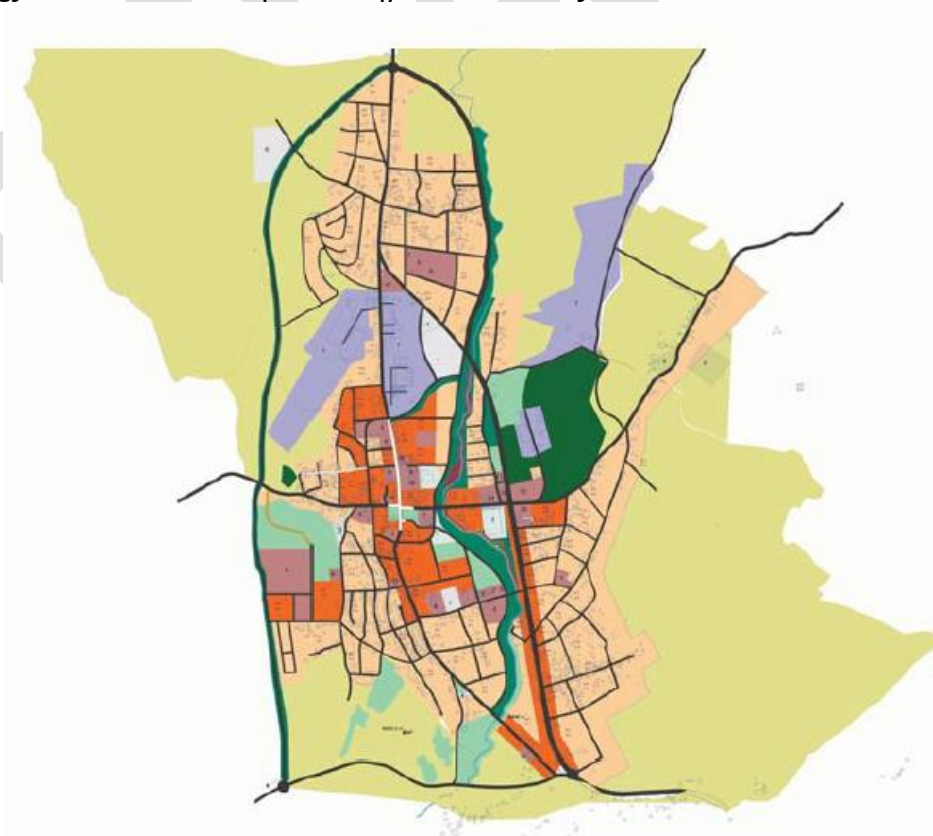

3. **Transparenca dhe aksesueshmëria:** Të dhënat dixhitale janë më të aksesueshme për publikun, duke promovuar transparencën dhe llogaridhënien. Qytetarët do të kenë akses më të mirë në informacione për parcelat e tokës, pronësinë dhe kufijtë e pronave.
4. **Lehtësimi i zhvillimit:** Një sistem gjithëpërfshirës dixhital i parcelave të tokës do të lehtësojë planifikimin e zhvillimit urban dhe rural, duke e bërë atë më efikas dhe të qëndrueshëm.
5. **Integrimi i të dhënave:** Të dhënat dixhitale mund të integrohen me bazat e tjera të të dhënave komunale, duke ofruar një pamje tërësore të përdorimit të tokës, pronësinë e pronës dhe mbledhjen e taksave.

Sfidat dhe Mbështetja

Dixhitalizimi i parcelave të tokës është një ndërmarrje thelbësore që kërkon burime të konsiderueshme dhe ekspertizë teknike. Komuna e Skenderajt e pranon nevojën e mbështetjes nga donatorët ndërkombëtarë për të realizuar me sukses këtë iniciativë. Sfidat përfshijnë investimet financiare, teknologjinë e specializuar dhe ngritjen e kapaciteteve. Angazhimi i Drejtorisë së Gjeodezisë dhe Kadastrës për dixhitalizimin e parcelave të tokës është një hap vizionar drejt modernizimit dhe përmirësimit të funksionimit komunal.

Kjo nismë përputhet me përkushtimin e Komunës për rritjen e efikasitetit, ofrimin të shërbimeve, transparencës dhe aksesit. Ndërsa paraqet sfida, përfitimet e parashikuara janë të rëndësishme, duke e bërë atë një objektiv vendimtar për departamentin. Me mbështetjen e donatorëve ndërkombëtarë dhe me një përkushtim të palëkundur në procesin e dixhitalizimit, Komuna e Skenderajt është e gatshme të korrë frytet e këtij fokusi strategjik, duke kontribuar në zhvillimin e saj të përgjithshëm dhe kënaqësinë e qytetarëve të saj.

Konkluzioni dhe Implementimi

Zhvillimi i Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik për Komunën e Skenderajt ka qenë një përpjekje bashkëpunuese dhe gjithëpërfshirëse. Gjatë gjithë procesit, ne u angazhuam me departamente të ndryshme komunale, secila me njohuritë e veta unike, sfidat dhe fokuset strategjike. Kjo qasje dinamike ka kulmuar në një strategji të fuqishme që synon të nxisë përparimin dhe prosperitetin e Komunës në vitet e ardhshme. Në këtë pjesë përmblyëse, ne përmbledhim gjetjet dhe rekomandimet kryesore, përshkruajmë një udhërrëfyes për zbatimin e strategjisë, përcaktojmë rolet dhe përgjegjësitë dhe prezantojmë një kornizë monitorimi dhe vlerësimi për të siguruar ekzekutimin e suksesshëm të strategjisë.

Përmbledhje e gjetjeve dhe rekomandimeve kryesore

Diversifikimi i zhvillimit ekonomik: Komuna e Skenderajt duhet të diversifikojë bazën e saj ekonomike duke u fokusuar në gjenerimin e të hyrave, investimeve, ndërmarrësin dhe inovacionin. Rekomandimet përfshijnë vazhdimësinë dhe diversifikimin e taksave në biznes, rritjen e shërbimeve Komunale dhe rritjen e rrjedhave të të ardhurave nga njësitë publike.

Zhvillimi i Turizmit: Për të zhbllokuar potencialin turistik të komunës, Skenderaj duhet të zhvillojë një strategji të përshtatur turistike, duke theksuar menaxhimin dhe promovimin e destinacionit. Angazhimi i palëve të interesuara, ngritja e kapaciteteve dhe zhvillimi i strategjisë profesionale të turizmit janë komponentë thelbësorë të këtij rekomandimi. Fokusi duhet të jetë në vendet historike, duke përfshirë Kompleksin Memorial "Adem Jashari", dhe duke kapitalizuar në potencialin e turizmit malor.

Angazhimi i të rinjve dhe ndërmarrësia: Për të luftuar migrimin, Skenderaj duhet të investojë në këshillim për karrierë, profile profesionale dhe një inkubator për startups. Grantet, mundësitë e rrjetëzimit dhe hulumtimi i vazhdueshëm i tregut të punës janë komponentë jetik. Inkurajimi i të rinjve për të qëndruar në Skenderaj duke ofruar mundësi dhe mbështetje është çelësi i suksesit.

Bujqësia dhe zhvillimi i rural: Tërheqja e investimeve është thelbësore për rritjen ekonomike. Skenderaj duhet të ofrojë stimuj për investitorët, duke përfshirë shfrytëzimin e shkollave të braktisura për qendra përpunuese. Forcimi i fermerëve vendas, ofrimi i mjeteve të punës dhe krijimi i nismave të përbashkëta për ta janë gjithashtu kritike.

Kujdesi shëndetësor dhe mirëqenia sociale: Adresimi i mungesës së mjekëve, barnave esenciale dhe aparaturave teknologjike është një përparësi kryesore. Rekomandohet dixhitalizimi i infrastrukturës së kujdesit shëndetësor, ngritja e qendrave të kujdesit të qytetit dhe partneritetet për shërbimet e kujdesit në shtëpi rurale. Gjithashtu, komuna duhet të rinovojë institucionet shëndetësore përfshirë banesat sociale.

Zhvillimi i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve: Për të nxitur zhvillimin kulturor, Komuna duhet të investojë në qendrat kulturore rurale, të promovojë vendet e trashëgimisë kulturore dhe të investojë në një muze dhe kinema të qytetit. Investimi i vazhdueshëm në infrastrukturën sportive, duke përfshirë zhvillimin e një stadiumi të ri futbollit të qytetit, është thelbësor.

Avancimi i Administratës dhe Shërbimeve Publike: Iniciativat për të rritur efikasitetin administrativ, transparencën dhe ofrimin e shërbimeve përfshijnë dixhitalizimin e arkivave, një sistem elektronik

të njoftimeve, zgjatjen e orarit të punës gjate sezones verore dhe rritjen e numrit të kamerave publike. Për më tepër, rekomandohet investimi në EKONATYRA për të zgjeruar gamën e shërbimeve të saj, përfshirë menaxhimin e mbeturinave, parkingjet publike dhe ndriçimin publik.

Planifikimi Urban dhe Mbrojtja e Mjedisit: Një fokus në investimet kapitale në infrastrukturën publike, përmirësimin e aksesit në ujë dhe zhvillimin e një plani të ri zonimi është jetik. Objektivi strategjik i Skenderajt është ofrimi i kushteve atraktive për investitorët, përmirësimi i infrastrukturës për fermerët vendas dhe krijimi i kapaciteteve përpunuese.

Dixhitalizimi i gjeodezisë dhe kadastrës: Dixhitalizimi i parcelave të tokës nga sistemi tekstual në një sistem grafik dixhital modern është fokusi kryesor strategjik i departamentit. Ky transformim do të rrisë ndjeshëm efikasitetin, transparencën dhe ofrimin e shërbimeve. Mbështetja e donatorëve ndërkombëtarë është thelbësore për suksesin e kësaj nisme.

DRAFT

Udhërrëfyese për Zbatimin e Strategjisë

Zbatimi i Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik do të kryhet në një periudhë katërvjeçare, të strukturuar rreth piketa dhe veprimeve të mëposhtme:

1. **Viti 1:** Krijoni ekipet kryesore të projektit dhe shpërndani burimet e nevojshme. Fillimi i projekteve të zhvillimit të infrastrukturës, duke përfshirë përmirësimin e kujdesit shëndetësor dhe shërbimeve publike.
2. **Viti 2:** Nisja e strategjisë së turizmit, stimulimi i sipërmarrjes dhe inovacionit dhe vazhdimi i zhvillimit të infrastrukturës. Nisja e dixhitalizimit të parcelave të tokës dhe rritja e aktiviteteve kulturore dhe sportive.
3. **Viti 3:** Forcimi i shërbimeve të kujdesit shëndetësor dhe të mirëqenies sociale. Tërheqja e investimeve, rritja e angazhimit të rinjve dhe zhvillimi i qendrave kulturore rurale. Përsheptimi i përmirësimeve të administratës publike dhe shërbimeve publike.
4. **Viti 4:** Përfundimi i dixhitalizimit të parcelave të tokës. Fokusimi në planifikimin urban dhe nismat për mbrojtjen e mjedisit dhe finalizimi i projekteve të infrastrukturës. Vazhdoni monitorimin, vlerësimin dhe përmirësimet sipas nevojës.

Rolet dhe përgjegjësitë

Zbatimi i strategjisë kërkon përpjekje të koordinuara në të gjitha departamentet komunale, me fokus në fushat e tyre strategjike përkatëse. Drejtuesit e departamenteve dhe ekipet e tyre do të luajnë një rol kyç në ekzekutimin e strategjisë. Komuna e Skenderajt duhet të krijojë linja të qarta komunikimi dhe struktura raportuese për të siguruar harmonizimin dhe përcjelljen e progresit.

Korniza e Monitorimit dhe Vlerësimit

Një kuadër i fuqishëm monitorimi dhe vlerësimi është thelbësor për të matur suksesin e strategjisë dhe për të bërë rregullimet e nevojshme. Ky kuadër do të përbëhet nga:

- **Matjet e performancës:** Komuna do të përcaktojë treguesit kryesorë të performancës për secilën fushë strategjike, duke mundësuar një vlerësim të matshëm.
- **Raportet tremujore të progresit:** Departamentet do të dorëzojnë raporte tremujore të progresit, duke detajuar arritjet, sfidat dhe zgjidhjet e propozuara.
- **Rishikimi vjetor strategjik:** Një rishikim vjetor do të vlerësojë progresin e përgjithshëm të strategjisë, me fokus në performancën kundrejt standardeve të paracaktuara.
- **Cikli i vazhdueshëm i reagimeve:** Departamentet do të mbajnë një cikël të vazhdueshëm reagimesh me takime të rregullta për të adresuar sfidat e reja dhe për të eksploruar përmirësime të mundshme.

Duke iu përmbajtur kësaj kornize gjithëpërfshirëse të monitorimit dhe vlerësimit, Komuna e Skenderajt synon të sigurojë zbatimin efektiv të Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik, duke çuar drejt një të ardhmeje më të begatë dhe të qëndrueshme për komunitetin dhe qytetarët e saj.

Aneks 1 – Projektet e Zhvillimit Ekonomik Lokal të Komunës së Skënderajt 2024-2028

Nr	Objektivat	PROJEKTET	Statusi	Bartësit	Burimi i Financimit	2024	2025	2026	2027	2028
1	Transparenca	Paisje elektronike për zërim të seancave të asamblesë	I ri	Komuna	Komuna	€ 6,000				
2	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i poligonit multifunksional faza III	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 67,760	-	-		
3	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugëve dhe rregullimi i lumenjve në BL Klinë e Epërme, Prekaz, Turiqevc, Polac, Qirez, Runik, Likoc, Rezallë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 173,000	-	-		
4	Zhvillimi Urbanistik	Punimi i rrjetit të ujësjellësit në Burojë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 167,327	-	-		
5	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi Vajnik - Kopliq	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 45,000	-	-		
6	Zhvillimi Urbanistik	Punimi i kanalizimit në BL Klinë e Epërme, Prekaz, Turiqevc, Polac, Qirez, Runik, Likoc dhe Rezallë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	€ 70,000	-		
7	Zhvillimi Urbanistik	Trotualet dhe ndriqimi në BL Likoc,Klinë e Epërme, Polac,Runik,Turiqevc	Vazhdim	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna	€ 95,000	€ 45,000	-		
8	Zhvillimi Urbanistik	Unaza e brendshme 3 krahu kah Llausha	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 80,000	€ 280,000	-		
9	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi fekal Izbicë, Rakinicë dhe Leqinë	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 20,000	€ 80,000	-		
10	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi Aqarevë dhe Kopliq i ulët	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 20,000	€ 100,000	-		
11	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi fekal Kotor Radishevë	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 10,000	€ 40,000	-		
12	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi Syriganë, Banjë - Pemishtë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 250,000	€ 200,073	-		
13	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i fushës Sportive në qytet	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	€ 180,000	-		
14	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugës në Lagjen 3 -Prekaz	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 100,000	€ 180,000	-		
15	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugës Rakinicë-Qubrel	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 39,354	-	-		
16	Zhvillimi Urbanistik	Punimi i rrjetit të ujësjellësit në BL Qirez	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 200,000	€ 400,000	€ 307,230		
17	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i Rrugës Kozhicë-Qyqavicë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	-	-		
18	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i Rrugës Syriganë-Bjeshka e Syriganës	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	€ 358,320	-		
19	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Rregullimi i subqendrës -Likoc	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 200,000	€ 350,000	-		
20	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Rregullimi i subqendrës -Runik	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 200,000	€ 245,000	-		
21	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Rregullimi i subqendrës -Qirez	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 200,000	€ 252,250	-		
22	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Ndërtimi i Objektivit të kompleksi i UÇK-së - Objekti Ç-së	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	€ 250,000	€ 970,000		
23	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Vazhdimi i punimeve të kompleksi i UÇK-së - Objekti i U-së	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 450,000	€ 146,000	-		
24	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Ndërtimi i Objektivit te kompleksi i UÇK-së -Objekti K-së	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	-	€ 150,000	€ 856,708		
25	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Rregullimi i subqendrës - Klinë e Epërme	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 30,000	€ 80,000	€ 550,000		
26	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Rregullimi i subqendrës - Turiqevc	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 30,000	€ 80,000	€ 450,000		
27	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi Prekaz-Mikushnicë-Lubovec	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 20,000	-	-		
28	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi ne BL Qirez	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 120,000	-	-		
29	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Shtatoret e themeluesve të UÇK-së	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 10,000	€ 50,000	-		
30	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Tribunat ne stadiumin të qytetit	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 90,000	€ 95,000	€ 250,000		
31	Zhvillimi Urbanistik	Kanalizimi Klinë - Kuqicë	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 70,000	€ 50,000	-		
32	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i kanalizimit në BL-Likocv faza I	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 61,109	-	-		
33	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi,riparimi dhe kubëzimi i rrugëve në qytet dhe BL Likocv,Turiqevc,Runik,Qirez	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 210,131	€ 150,000	€ 650,000		
34	Zhvillimi Urbanistik	Ndriqimi publik në BL Qirez, Runik,Turiqevc dhe Likocv	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna	€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000		
35	Zhvillimi Urbanistik	Ndërtimi i rrugës Kotorr-Qubrel	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 16,624				
36	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugës Runik të Kisha	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 11,215				

Komuna e Skënderajt: Strategjia e Zhvillimit Ekonomik Lokal 2024 – 2028

Nr	Objektivat	PROJEKTET	Statusi	Bartësit	Burimi i Financimit	2024	2025	2026	2027	2028
37	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugës Skenderaj-Vushtrri	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 14,500				
38	Zhvillimi Urbanistik	Asfaltimi i rrugëve në fshatin Izbicë-faza 2		Drejtoria e Urbanizmit	Komuna					
39	Zhvillimi Urbanistik	Rregullimi i kaskadave në Lumin Klina	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 215,000	€ 300,000	€ 300,000		
40	Zhvillimi Urbanistik	Blerja e pajisjeve motorike për pastrimin e qytetit	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna	€ 30,000				
41	Zhvillimi Urbanistik	Rehabilitimi I kanalizimit neper fshatra e BL Kline e Eperme, Runik, Turiqefc, Prekaz, Polac, Qirez, Likofc dhe Rezalle	Vazhdim	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna	€ 35,000				
42	Zhvillimi Urbanistik	Rehabilitimi I sistemit te ujësllësit ne fshatra	Vazhdim	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna			€ 55,000		
43	Zhvillimi Urbanistik	Zgjerimi dhe mirëmbajtja e ndriçimit publik	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna		€ 25,000	€ 20,000		
44	Zhvillimi Urbanistik	Riparimi dhe zgjerimi i vëndaljeve për autobus dhe mbulimi i tyre	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna		€ 25,000	€ 25,000		
45	Zhvillimi Urbanistik	Vendosja e trafote për sigurimin e ujit të pijes në Bashkësinë Lokale të Likocit	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna			€ 50,000		
46	Zhvillimi i Shëndetësisë	Rregullimi i parkut ne Qendren për Punë Sociale	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 5,000				
47	Zhvillimi i Arsimit	Furnizimi me pajise teknologjike	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna		€ 5,000	€ 2,000		
48	Zhvillimi i Shëndetësisë	Pajsje mjekësore për nevojat e QKMF-së, QMF-ve dhe AMF-ve	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 80,000				
49	Zhvillimi i Shëndetësisë	Aparat i CT-së (Tomografi e kompjuterizuar)	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna		€ 35,000	€ 88,219		
50	Zhvillimi i Shëndetësisë	Pajsje elektrike për nevojat e QKMF-se (sterilizator, autoklav, frigorifer)	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 10,000				
51	Zhvillimi Urbanistik	Renovimi dhe rehabilitimi i AMF-ve në Rezalle, Qubrel, Llaushe	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna	€ 22,900				
52	Zhvillimi i Shëndetësisë	Renovimi i QKMF-së	Vazhdim	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 15,000				
53	Zhvillimi Ekonomik	Ndërtimi i shtigjeve për ecje: Kuçicë, Çççavicë, Radishevë dhe Tushilë	Vazhdim	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna	€ 50,000				
54	Zhvillimi Ekonomik	Shenjzërimi i pikës më të lartë dhe vendosja e një teleskopi vrojtues	Vazhdim	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna	€ 35,000				
55	Zhvillimi Ekonomik	Ndërtimi i shtigjeve të çiklizmit në Bashkësinë Lokale të Qirezit	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna	€ 70,000				
56	Zhvillimi Ekonomik	Vendosja e një Billbordit me pika turistike në Prekaz	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna	€ 10,000				
57	Zhvillimi Ekonomik	Ndërtimi i dy shtigjeve te ecjes "Via Ferrata" ne Bjesket e Bajnes dhe Syrganes	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna	€ 20,000	€ 30,000			
58	Zhvillimi Ekonomik	Ndërtimi Shtegut te motorëve "Adem Jashari" në zona malore	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna		€ 50,000	€ 90,000		
59	Zhvillimi Ekonomik	Shenjzërimi i pikave me karakter kulturo-historik	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna		€ 10,000	€ 10,000		
60	Zhvillimi Ekonomik	Krijimi i hapësirave rekreative ne zona turistike		Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna		€ 80,000	€ 100,000		
61	Zhvillimi Ekonomik	Ndërtimi i shëtitorës natyrale dhe krijimi i hapësirave rekreative përgjatë shtratit të lumit Klina	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna		€ 80,000	€ 280,000		
62	Zhvillimi Urbanistik	Shenjzërimi horizontal dhe Vertikal i rrugëve lokale	Vazhdim	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna	€ 50,000	€ 50,000	€ 60,000		
63	Zhvillimi i Shëndetësisë	Renovimi i objektit dhe parkut në SHPMPF	Vazhdim	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 8,000	€ 15,000	€ 15,000		
64	Zhvillimi i Shëndetësisë	Rregullimi i kuzhinës ne SHPMPF	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale	Komuna	€ 7,000				
65	Zhvillimi i Arsimit	Renovimi i objekteve shkollore	Vazhdim	Drejtoria e Arsimit	Komuna	€ 100,000	€ 100,000	€ 250,000		
66	Zhvillimi i Arsimit	Furnizimi me pajisje, kabinete dhe laboratore shkollore	Vazhdim	Drejtoria e Arsimit	Komuna	€ 43,151	€ 25,000			
67	Zhvillimi i Arsimit	Furnizimi me tabela interaktive - digjitale	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna		€ 25,755	€ 43,289		
68	Zhvillimi Ekonomik	Bashkëfinancimi		Drejtona për Buxhet dhe Financa	Komuna	€ 300,000	€ 350,000	€ 400,000		
69	Zhvillimi Ekonomik	Hartimi i Strategjise se Turizmit	I ri	Drejtona për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna		€ 50,000			

Nr	Objektivat	PROJEKTET	Statusi	Bartësit	Burimi i Financimit	2024	2025	2026	2027	2028
70	Zhvillimi Ekonomik	Investime ne Zhvillimin e Kapaciteteve te Turizmit	I ri	Drejtoria për Zhvillim Ekonomik Ndërmarrësi Inovacion dhe Turizëm	Komuna, Donator Nderkombetar		€ 40,000	€ 40,000	€ 40,000	€ 40,000
71	Zhvillimi Ekonomik	Projektimi/Realizimi i Zones Industriale dhe Parkut te Biznesit	I ri	Drejtoria e Urbanizmit	Komuna, Donator Nderkombetar		€ 25,000	€ 25,000	€ 25,000	
72	Zhvillimi i Arsimit	Avancimi i Sherbimeve te Orientimit ne Karrier	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna, Donator Nderkombetar		€ 15,000	€ 15,000	€ 15,000	€ 15,000
73	Zhvillimi i Arsimit	Zhvillimi i Profileve Profesionale	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna		€ 15,000	€ 15,000	€ 15,000	€ 15,000
74	Zhvillimi i Arsimit	Investime ne Zhvillimin e Mesuesve dhe Professoreve + Bursa dhe Grante Arsimore	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna		€ 20,000	€ 20,000	€ 20,000	€ 20,000
75	Zhvillimi i Arsimit	Digjitalizimi I Shkollave	I ri	Drejtoria e Arsimit	Komuna		€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000
76	Zhvillimi i Shëndetësisë	Investime ne Barra Essenciale dhe Teknologji Mjekesore	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëgenie Sociale	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000
77	Zhvillimi i Shëndetësisë	Digjitalizimi I Infrastrukures Shendetesore	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëgenie Sociale	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000
78	Zhvillimi i Shëndetësisë	Ndertimi i Qendres Shendetesore ne Qytet	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëgenie Sociale	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar			€ 100,000	€ 150,000	€ 150,000
79	Zhvillimi i Shëndetësisë	Rinovimi I Qendrave Shendetesore Aktuale	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëgenie Sociale	Komuna, Donator Nderkombetar		€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000
80	Zhvillimi i Shëndetësisë	Renovimi i Banesave Sociale	I ri	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëgenie Sociale	Komuna, Donator Nderkombetar		€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000
81	Zhvillimi Rural	Investimi ne Fermer per Hapjen e Bunareve - Qasja ne Burime Ujore	I ri	Drejtoria për Bujqësi Pyltari dhe Zhvillim Rural	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar	€ 4,000	€ 30,000	€ 30,000	€ 30,000	€ 30,000
82	Zhvillimi Rural	Promovimi i Kultivimit te Pemeve Frutore me rendimet te larte	I ri	Drejtoria për Bujqësi Pyltari dhe Zhvillim Rural	Komuna		€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000	€ 50,000
83	Zhvillimi Rural	Krijimi i Rrjetit te Fermerëve te Skenderajit - Organizimi I Eventeve te Ndryshme	I ri	Drejtoria për Bujqësi Pyltari dhe Zhvillim Rural	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 5,000	€ 5,000	€ 5,000	€ 5,000
84	Zhvillimi Rural	Terheqja e IHD ne Bujqesi - Skenderaj	I ri	Drejtoria për Bujqësi Pyltari dhe Zhvillim Rural	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 120,000	€ 120,000	€ 120,000	€ 120,000
85	Zhvillimi Rural	Sigurimi I Mjeteve te Punes per Fermeret e Skenderajit	I ri	Drejtoria për Bujqësi Pyltari dhe Zhvillim Rural	Komuna		€ 75,000	€ 75,000	€ 75,000	€ 75,000
86	Promovimi i Kulturës, Rinis dhe Sportit	Stadiumi I Ri I Qytetit	I ri	Komuna	Komuna, FIFA&FFK, Qeveria &Donator Nderkombetar		€ 350,000			3,150,000
87	Transparenca	Digjitalizimi i Arkivës dhe Dokumenteve Zyrtare	I ri	Drejtoria për Administratë	Komuna		€ 10,000			
88	Transparenca	Sistemi i Pajisjeve Elektronike Informuese	I ri	Drejtoria për Administratë	Komuna		€ 10,000			
89	Zhvillimi Urbanistik	Instalimi i Kamerave ne Qytet	I ri	Drejtoria e Shërbimeve Publike	Komuna		€ 10,000	€ 5,000	€ 2,000	€ 1,000
90	Zhvillimi Urbanistik	Dixhitalizimi i Parcelave	I ri	Drejtoria për Gjeodezi Kadastër dhe Pronë	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000	€ 100,000
91	Zhvillimi Urbanistik	Dizajnimi dhe Ndertimi i Parkingjeve Publike Normale dhe Elektrike me Energji Solare	I ri	Komuna	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 100,000	€ 200,000	€ 200,000	€ 50,000
92	Zhvillimi Ekonomik	Projekte te Dixhitalizimit	I ri	Komuna	Komuna, Qeveria dhe Donator Nderkombetar		€ 180,000	€ 180,000	€ 180,000	€ 180,000
TOTAL						4,467,071.18	6,692,397.06	10,402,446.39	1,377,000.00	1,201,000.00

